Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu ensimmäinen jaosto)

16 päivänä joulukuuta 2020*

Kilpailu – Yrityskeskittymät – Lentoliikennemarkkinat – Päätös, jolla yrityskeskittymä todetaan sisämarkkinoille soveltuvaksi ja ETA-sopimuksen mukaiseksi – Sitoumukset – Päätös, jolla myönnetään vakiintuneita oikeuksia – Oikeudellinen virhe – Tarkoituksenmukaisen käytön käsite

Asiassa T-430/18,

American Airlines, Inc., kotipaikka Fort Worth, Texas (Yhdysvallat), edustajinaan J.-P. Poitras, solicitor, ja asianajajat J. Ruiz Calzado ja J. Wileur,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään T. Franchoo, H. Leupold ja L. Wildpanner,

vastaajana,

jota tukee

Delta Air Lines, Inc., kotipaikka Wilmington, Delaware (Yhdysvallat), edustajinaan M. Demetriou, QC, ja asianajajat C. Angeli ja I. Giles,

väliintulijana,

jossa on kyse SEUT 263 artiklaan perustuvasta vaatimuksesta kumota vakiintuneiden oikeuksien myöntämisestä Delta Air Linesille 30.4.2018 annettu komission päätös C(2018) 2788 final (asia M.6607 – US Airways / American Airlines),

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Kanninen sekä tuomarit M. Jaeger (esittelevä tuomari), N. Półtorak, O. Porchia ja M. Stancu,

kirjaaja: E. Coulon,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

tuomion

Asian tausta

Päätös hyväksyä sulautuma ja sitoumukset

1 US Airways Group, Inc. (jäljempänä US Airways) ja AMR Corporation (jäljempänä yhdessä sulautuman osapuolet), joista jälkimmäinen on kantajana olevan American Airlines, Inc:n emoyhtiö, ilmoittivat 18.6.2013 Euroopan komissiolle aikomuksestaan sulautua.

2 Komissio katsoi, että liiketoimen yhteydessä herää vakavia epäilyjä sen soveltuvuudesta sisämarkkinoille erään pitkän reitin eli Lontoo–Philadelphia-reitin osalta; kyseiset lentoasemat olivat London Heathrow (Yhdistynyt kuningaskunta) ja Philadelphia International Airport (Yhdysvallat).

3 Vastatakseen komission ilmaisemiin kyseistä liiketoimea koskeviin vakaviin epäilyihin sulautuman osapuolet ehdottivat sitoumuksia.

4 Sulautuman osapuolet esittivät tältä osin 10.7.2013 ensimmäisen ehdotuksen sitoumuksista (jäljempänä 10.7.2013 tehty sitoumuksia koskeva ehdotus).

5 Sulautuman osapuolten edustaja totesi sitoumusehdotuksen liitteenä olevassa sähköpostiviestissä, että ehdotus perustui viimeaikaisiin sitoumuksiin, myös niihin, jotka liittyvät asiaan COMP/M.6447 – IAG / bmi (jäljempänä asia IAG / bmi), joka johti 30.3.2012 annettuun komission päätökseen C(2012) 2320 (EUVL 2012, C 161, s. 2), ja asiaan COMP/AT.39595 – A++ (jäljempänä asia A++), joka johti 23.5.2013 annettuun komission päätökseen C(2013) 2836 (EUVL 2013, C 201, s. 8).

6 Asiassa A++ annettujen sitoumusten 1.2.6 kohdassa määrättiin seuraavaa:

”Mahdollisen markkinoille tulijan saamia lähtö- ja saapumisaikoja käytetään lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamismenettelyn päätteeksi ainoastaan 1.3.9 kohdan mukaisesti sen tarjouksessa tarjotun palvelun tarjoamiseen, jota varten mahdollinen markkinoille tulija on pyytänyt lähtö- ja saapumisaikoja, eikä niitä saa käyttää muulla reitillä.”

7 Heinäkuun 10. päivänä 2013 tehdyn sitoumuksia koskevan ehdotuksen 1.11 kohdassa määrättiin seuraavaa:

”Mahdollisen markkinoille tulijan saamia lähtö- ja saapumisaikoja käytetään lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamismenettelyn yhteydessä ainoastaan 1.24 kohdan mukaisesti sen tarjouksessa tarjotun kilpailullisen lentoliikennepalvelun tarjoamiseen, jota varten mahdollinen markkinoille tulija on pyytänyt lähtö- ja saapumisaikoja, eikä niitä saa käyttää muulla reitillä.”

8 Komissio hylkäsi 12.7.2013 tehdyn sitoumuksia koskevan ehdotuksen vedoten erityisesti siihen, että kyseisiin sitoumuksiin oli sisällytettävä vakiintuneita oikeuksia.

9 Sulautuman osapuolet esittivät 14.7.2013 muutetut sitoumukset, joihin ei kuitenkaan sisällytetty vakiintuneita oikeuksia, koska se ei niiden mielestä ollut asianmukaista tässä tapauksessa (jäljempänä 14.7.2013 tehty sitoumuksia koskeva ehdotus).

10 Heinäkuun 14. päivänä 2013 tehdyn sitoumuksia koskevan ehdotuksen 1.11 kohdassa määrättiin seuraavaa:

”Mahdollisen markkinoille tulijan saamia lähtö- ja saapumisaikoja käytetään lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamismenettelyn yhteydessä ainoastaan kilpailullisen lentoliikennepalvelun tarjoamiseen 1.23 kohdan mukaisesti, ja niitä voidaan käyttää vain reitillä LHR–PHL.”

11 Heinäkuun 14. päivänä 2013 tehtyyn sitoumuksia koskevaan ehdotukseen oli liitetty jäljitä muutokset -toiminnolla tehty muutettu versio, jossa noudatettiin 10.7.2013 tehtyyn sitoumuksia koskevaan ehdotukseen tehtyjä muutoksia.

12 Komissio hylkäsi 15.7.2013 uudelleen sulautuman osapuolten ehdottamat sitoumukset ja vaati asiassa IAG/bmi ehdotettujen ”kaltaisten” vakiintuneiden oikeuksien sisällyttämistä. Komissio katsoi, että vakiintuneiden oikeuksien sisällyttäminen oli tarpeen kaikkien keskittymän herättämien vakavien epäilyjen poistamiseksi.

13 Asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten merkityksellinen osa kuului seuraavasti:

”1.3 Vakiintuneet oikeudet lähtö- ja saapumisaikoihin

1.3.1 Markkinoille tulijan IAG:ltä lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamismenettelyn päätteeksi saamia lähtö- ja saapumisaikoja käytetään pääsääntöisesti yksinomaan kilpailullisen lentoliikennepalvelun tarjoamiseen kyseessä olevalla kaupunkiparilla, jonka osalta mahdollinen markkinoille tulija teki pyynnön IAG:lle lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamista koskevan menettelyn yhteydessä. Lähtö- ja saapumisaikoja voidaan käyttää toisella kaupunkiparilla vain, jos mahdollinen markkinoille tulija on harjoittanut lentoliikennettä kyseisellä kaupunkiparilla, jolle nämä lähtö- ja saapumisajat on siirretty useina kokonaisina peräkkäisinä IATA-kausina (’**käyttökausi**’).

1.3.2 Mahdollisella markkinoille tulijalla katsotaan olevan vakiintuneita oikeuksia saavutettuihin lähtö- ja saapumisaikoihin, jos lähtö- ja saapumisaikoja on käytetty tarkoituksenmukaisesti kyseisellä kaupunkiparilla käyttökauden aikana. Tältä osin käyttökauden päätyttyä mahdollisella markkinoille tulijalla on oikeus käyttää näiden sitoumusten perusteella saatuja lähtö- ja saapumisaikoja yksinomaan palvelujen tuottamiseen kaikilla lyhyiden reittien eurooppalaisten kaupunkien pareilla tai määritetyillä pitkien reittien kaupunkipareilla (’**vakiintuneet oikeudet**’).

1.3.3 Vakiintuneiden oikeuksien myöntäminen edellyttää riippumattoman asiamiehen suosittelemaa komission hyväksyntää.– –”

14 Asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten 1.3.5 kohta, joka koskee väärinkäyttöä, sisältyi samaan jaksoon, jonka otsikko oli ”Lähtö- ja saapumisaikoja koskevat vakiintuneet oikeudet”.

15 Sulautuman osapuolet toimittivat 17.7.2013 päättyneen sitoumusten muodolliselle esittämiselle asetetun määräajan kuluessa 16.7.2013 tarkistettuja sitoumuksia, joihin sisältyi muun muassa vakiintuneita oikeuksia (jäljempänä 16.7.2013 tehty sitoumuksia koskeva ehdotus). Komissiolle toimitettuun asiakirjaan sisältyi myös vertaileva versio, jossa otettiin huomioon 14.7.2013 tehtyyn sitoumuksia koskevaan ehdotukseen tehdyt muutokset.

16 Vakiintuneiden oikeuksien lisäämisestä ehdotettuihin sitoumuksiin on todettava, että 16.7.2013 tehdyn sitoumuksia koskevan ehdotuksen liitteenä olleessa sähköpostiviestissä todettiin ainoastaan, että vakiintuneet oikeudet oli sisällytetty komission ”pyynnöstä”.

17 Heinäkuun 16. päivänä 2013 tehdyn sitoumuksia koskevan ehdotuksen 1.9–1.11 kohta lisättiin kyseiseen ehdotukseen ensimmäistä kertaa. Niissä todettiin seuraavaa:

”1.9 Mahdollisen markkinoille tulijan lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamismenettelyn päätteeksi saamia lähtö- ja saapumisaikoja käytetään pääsääntöisesti ainoastaan kilpailukykyisen lentoliikennepalvelun tarjoamiseen kyseessä olevalla lentokenttäparilla. Lähtö- ja saapumisaikoja ei voida käyttää toisella kaupunkiparilla, ellei mahdollinen markkinoille tulija ole harjoittanut välilaskutonta lentoliikennettä lentokenttäparilla 1.24 kohdan mukaisesti tehdyn tarjouksen mukaisesti lukuisten peräkkäisten IATA-kausien aikana (’**käyttökausi**’).

1.10 Mahdollisella markkinoille tulijalla katsotaan olevan vakiintuneita oikeuksia saavutettuihin lähtö- ja saapumisaikoihin, jos lähtö- ja saapumisaikoja on käytetty tarkoituksenmukaisesti kyseisellä lentokenttäparilla käyttökauden aikana. Käyttökauden päätyttyä mahdollisella markkinoille tulijalla on oikeus käyttää näiden sitoumusten perusteella saatuja lähtö- ja saapumisaikoja millä kaupunkiparilla tahansa (’**vakiintuneet oikeudet**’).

1.11 Vakiintuneiden oikeuksien myöntäminen edellyttää riippumattoman asiamiehen suosittelemaa komission hyväksyntää käyttökauden lopussa.– –”

18 Sulautuman osapuolet toimittivat komissiolle 18.7.2013 RM-lomakkeen, joka liittyi 16.7.2013 tehtyyn sitoumuksia koskevaan ehdotukseen (jäljempänä 18.7.2013 päivätty RM-lomake).

19 RM-lomakkeessa, jonka sisältö täsmennetään yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 täytäntöönpanosta 21.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 802/2004 (EUVL 2004, L 133, s. 1; jäljempänä soveltamisasetus) liitteessä IV, yritysten oletetaan ilmoittavan tiedot ja asiakirjat, jotka ne toimittavat ehdottaessaan sitoumuksia yrityskeskittymien valvonnasta 20.1.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 (EUVL 2004, L 24, s. 1; jäljempänä sulautuma-asetus) 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

20 Markkinatoimijoiden kuulemisen jälkeen sulautuman osapuolet vaihtoivat vielä komission kanssa näkemyksiä 16.7.2013 tehdystä sitoumuksia koskevasta ehdotuksesta ja tekivät siihen joitakin muutoksia.

21 Sulautuman osapuolet esittivät 25.7.2013 komissiolle lopulliset sitoumuksensa (jäljempänä lopulliset sitoumukset) ja toimittivat 30.7.2013 komissiolle näitä sitoumuksia koskevan RM-lomakkeen (jäljempänä 30.7.2013 päivätty RM-lomake).

22 Lopullisten sitoumusten 1.9–1.11 kohdan sanamuoto pysyi samana kuin 16.7.2013 tehdyssä sitoumuksia koskevassa ehdotuksessa, sellaisena kuin se on esitetty edellä 17 kohdassa.

23 Heinäkuun 30. päivänä 2013 päivätyn RM-lomakkeen 1 jakson 1.1 kohdan i alakohdassa todetaan muun muassa seuraavaa:

”Lähtö- ja saapumisaikoja koskeva sitoumus perustuu olennaisesti komission käytäntöön uusimmissa asioissa, jotka koskevat [asian] IAG/bmi kaltaisia lentoyhtiöiden sulautumia. Erityisesti korjaustoimenpiteen houkuttelevuuden lisäämiseksi ehdotettuihin sitoumuksiin sisältyy määräyksiä, jotka koskevat vakiintuneita oikeuksia lähtö- ja saapumisaikoihin, jotka [sulautuman osapuolet] ovat vapauttaneet sen jälkeen, kun uusi markkinoille tulija on harjoittanut lentoliikennettä ilman välilaskuja lentoasemaparilla kuuden peräkkäisen kauden ajan.”

24 Heinäkuun 30. päivänä 2013 päivätyn RM-lomakkeen 3 jaksossa, jonka otsikko on ”Poikkeaminen mallitekstistä”, sulautuman osapuolten oletettiin ilmoittavan kaikki ehdotettujen sitoumusten ja komission yksiköiden julkaisemien ja määräajoin tarkistamien sitoumusmallien väliset erot sekä selittävän näiden erojen syyt.

25 Käsiteltävässä asiassa sulautuman osapuolet totesivat 30.7.2013 päivätyn RM-lomakkeen 3 kohdassa seuraavaa:

”[Sulautuman osapuolten] ehdottamat sitoumukset poikkeavat komission yksiköiden julkaisemien sitoumusmallien teksteistä siltä osin kuin on tarpeen rakenteellisen korjaustoimenpiteen erityisvaatimusten täyttämiseksi lentoliikenteen erityisessä asiayhteydessä.

Kuten aiemmissa keskusteluissa todettiin, ehdotetut sitoumukset perustuvat sitoumuksiin, jotka komissio on hyväksynyt muissa lentoyhtiöiden keskittymiä koskevissa asioissa. Ne perustuvat suurimmaksi osaksi [asiassa] IAG/bmi ehdotettuihin sitoumuksiin.

Ehdotettujen sitoumusten arvioinnin helpottamiseksi [sulautuman osapuolten] on jäljempänä yksilöitävä seikat, joissa ehdotetut sitoumukset poikkeavat [asiassa] IAG/bmi hyväksytyistä sitoumuksista. Niihin eivät sisälly vähäiset kielelliset muutokset eivätkä käsiteltävän asian erityisten olosuhteiden edellyttämät täsmennykset erityisesti määritelmiä koskevassa jaksossa.”

26 Vakiintuneita oikeuksia koskevien määräysten osalta 30.7.2013 päivätyssä RM-lomakkeessa ei yksilöity poikkeamia asiassa IAG/bmi hyväksytyistä sitoumuksista.

27 Edellä 25 kohdassa esitetyt 30.7.2013 päivätyn RM-lomakkeen kohdat vastaavat lisäksi muuten 18.7.2013 päivättyä RM-lomaketta, paitsi 18.7.2013 päivätyn RM-lomakkeen 1 jakson 1.1 kohdan i alakohdassa viitattiin ”kahdeksaan” eikä ”kuuteen” peräkkäiseen kauteen.

28 Sulautuma-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan, luettuna yhdessä saman asetuksen 6 artiklan 2 kohdan kanssa, mukaisesti 5.8.2013 annetussa päätöksessä C(2013) 5232 final (asia COMP/M.6607 – US Airways / American Airlines) (EUVL 2013, C 279, s. 6) komissio totesi sulautuman yhteismarkkinoille soveltuvaksi mutta asetti tiettyjä ehtoja ja velvoitteita (jäljempänä hyväksymispäätös).

29 Hyväksymispäätöksen 160 kohdassa vakiintuneita oikeuksia koskevien lopullisten sitoumusten sisältö tiivistettiin seuraavasti:

”Mahdollisen markkinoille tulijan lopullisten sitoumusten nojalla hankkimia lähtö- ja saapumisaikoja on käytettävä pääsääntöisesti säännöllisen matkustajalentoliikennepalvelun tarjoamiseen ilman välilaskuja London Heathrow’n ja Philadelphian lentoasemien välillä, ja niitä voidaan käyttää toisella kaupunkiparilla vain, jos mahdollinen markkinoille tulija on harjoittanut tällaista lentoliikennettä käyttökauden aikana (kuusi peräkkäistä IATA-kautta). Käyttökauden päätyttyä mahdollisella markkinoille tulijalla on oikeus käyttää lähtö- ja saapumisaikoja millä kaupunkiparilla tahansa (’vakiintuneet oikeudet’). Vakiintuneiden oikeuksien myöntäminen edellyttää kuitenkin riippumattoman asiamiehen suosittelemaa komission hyväksyntää.”

30 Hyväksymispäätöksen 176, 178–181, 186 ja 197–199 kohdassa komissio totesi sitoumuksia koskevan analyysinsa yhteydessä seuraavaa:

”(176) Euroopan unionin tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan sitoumusten on oltava omiaan poistamaan todetut kilpailuongelmat ja varmistamaan markkinoiden kilpailurakenteet. Erityisesti on todettava, että toisin kuin vaiheen II menettelyn aikana, vaiheen I aikana ehdotetuilla sitoumuksilla ei pyritä estämään tehokkaan kilpailun olennaista estymistä vaan pikemminkin hälventämään selvästi kaikki tätä koskevat vakavat epäilyt. Komissiolla on laaja harkintavalta arvioitaessa, ovatko nämä korjaustoimenpiteet suora ja riittävä vastaus, jolla nämä epäilyt voidaan hälventää.

(178) Komission arvioinnin mukaan lopulliset sitoumukset poistavat kaikki menettelyn aikana havaitut vakavat epäilyt. Komissio päättelee näin ollen, että osapuolten antamat lopulliset sitoumukset ovat riittäviä poistamaan vakavat epäilyt liiketoimen soveltuvuudesta sisämarkkinoille.

(179) Lentoyhtiöitä koskevissa asioissa komissio voi hyväksyä lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamista koskevat sitoumukset, jos on riittävän selvää, että uudet kilpailijat tosiasiallisesti tulevat markkinoille, mikä poistaa tehokkaan kilpailun olennaisen estymisen.– –

(180) Lähtö- ja saapumisaikoja koskeva sitoumus perustuu siihen, että lähtö- ja saapumisaikojen saatavuus London Heathrow'ssa on pääasiallinen markkinoille tulon este reitillä, jonka osalta on todettu vakavia epäilyjä. Se on siis suunniteltu poistamaan tämä este (tai ainakin vähentämään sitä merkittävästi) ja mahdollistamaan riittävä, hyvissä ajoin tapahtuva ja todennäköinen markkinoille pääsy London Heathrow–Philadelphia-reitillä.

(181) On myös tärkeää huomata, että London Heathrow'n lähtö- ja saapumisaikojen arvo on itsessään erittäin merkittävä, minkä vuoksi lähtö- ja saapumisaikoja koskeva sitoumus on erittäin houkutteleva mahdollisille markkinoille tulijoille. Sitoumuspaketissa lähtö- ja saapumisaikojen luontaista houkuttelevuutta vahvistaa mahdollisuus saada vakiintuneita oikeuksia kuuden IATA-kauden jälkeen.

(186) Kun otetaan huomioon edellä esitetty ja muut käytettävissä olevat todisteet, erityisesti markkinoiden toimijoiden kuulemisen yhteydessä esitetyt kiinnostukset ja tiedot todennäköisestä ja hyvissä ajoin tapahtuvasta markkinoille pääsystä, komissio päättelee, että lähtö- ja saapumisaikoja koskeva sitoumus on avaintekijä todennäköiselle ja hyvissä ajoin tapahtuvalle markkinoille pääsylle Lontoo–Philadelphia-reitillä. Kyseiselle reitille pääsyn laajuus riittää hälventämään markkinoilla havaitut vakavat epäilyt (kaikilla mahdollisilla matkustajasegmenteillä).

(197) Sulautuma-asetuksen 6 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ensimmäisen virkkeen mukaan komissio voi liittää päätökseensä ehtoja ja velvoitteita, joiden tarkoituksena on varmistaa, että keskittymään osallistuvat yritykset noudattavat komissiolle antamiaan sitoumuksia keskittymän saattamiseksi yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

(198) – – Jos jokin edellytys ei täyty, [hyväksymis]päätös ei ole enää voimassa. Jos keskittymään osallistuvat yritykset rikkovat jotakin velvoitetta, komissio voi peruuttaa hyväksymispäätöksen sulautuma-asetuksen 8 artiklan 6 kohdan mukaisesti.– –

(199) – – käsiteltävänä olevassa asiassa annettava ratkaisu edellyttää lopullisten sitoumusten 1, 2, 3 ja 4 jaksossa esitettyjen vaatimusten (ehtojen) täysimääräistä noudattamista, kun taas lopullisten sitoumusten muissa jaksoissa asetetaan velvoitteita osapuolille."

31 Hyväksymispäätöksen 200 kohdassa täsmennettiin, että lopulliset sitoumukset oli liitetty tähän päätökseen ja että ne olivat erottamaton osa sitä.

32 Lopuksi komissio totesi hyväksymispäätöksen 201 kohdassa, että se oli päättänyt todeta ilmoitetun keskittymän, sellaisena kuin se on muutettuna lopullisilla sitoumuksilla, sisämarkkinoille soveltuvaksi, "edellyttäen, että tämän päätöksen liitteenä olevissa lopullisissa sitoumuksissa asetettuja ehtoja ja velvoitteita noudatetaan täysimääräisesti".

Lopulliset sitoumukset

33 Hyväksymispäätökseen liitettyjen lopullisten sitoumusten ensimmäisessä kohdassa sulautuman osapuolet muistuttavat antaneensa lopulliset sitoumukset, jotta komissio voi todeta sulautuman sisämarkkinoille soveltuvaksi.

34 Lopullisten sitoumusten kolmannessa kohdassa täsmennetään seuraavaa:

”Tätä tekstiä on tulkittava [hyväksymis]päätöksen perusteella siltä osin kuin sitoumukset ovat tähän päätökseen liittyviä ehtoja ja velvoitteita, unionin oikeuden yleisissä puitteissa, erityisesti sulautuma-asetuksen perusteella, ja ottaen huomioon [sulautuma-]asetuksen ja [soveltamis]asetuksen mukaan hyväksyttävistä korjaustoimenpiteistä annettu komission tiedonanto.”

35 Lopullisissa sitoumuksissa määritellään aluksi muutamia ilmaisuja seuraavasti:

– Ilmaisu ”vakiintuneet oikeudet” määritellään viittaamalla 1.10 kohtaan.

– Ilmaisu ”väärinkäyttö” määritellään viittaamalla 1.13 kohtaan.

– Ilmaisu ”käyttökausi” määritellään viittaamalla 1.9 kohtaan, ja tässä yhteydessä täsmennetään, että tämän ajanjakson on oltava kuusi Kansainvälisen ilmakuljetusliiton (IATA) tarkoittamaa peräkkäistä kautta (jäljempänä IATA-kausi).

36 Ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” ei sitä vastoin määritellä lopullisissa sitoumuksissa.

37 Lopullisten sitoumusten 1.6 kohdassa todetaan seuraavaa:

”Sopimuspuolet eivät ole velvollisia noudattamaan minkäänlaista sopimusta lähtö- ja saapumisaikojen antamisesta mahdollisen markkinoille tulijan käyttöön, sanotun kuitenkaan rajoittamatta näiden sitoumusten soveltamista, jos

– –

b) todetaan, että mahdollisen markkinoille tulijan on todettu olevan (jäljempänä 1.13 kohdan mukaisessa) väärinkäyttötilanteessa.”

38 Lopullisten sitoumusten 1.9–1.11 kohdassa todetaan seuraavaa:

”1.9 Mahdollisen markkinoille tulijan lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamismenettelyn päätteeksi saamia lähtö- ja saapumisaikoja käytetään pääsääntöisesti ainoastaan kilpailukykyisen lentoliikennepalvelun tarjoamiseen kyseessä olevalla lentokenttäparilla. Lähtö- ja saapumisaikoja ei voida käyttää toisella kaupunkiparilla, ellei mahdollinen markkinoille tulija ole harjoittanut välilaskutonta lentoliikennettä lentokenttäparilla 1.24 kohdan mukaisesti tehdyn tarjouksen mukaisesti lukuisten peräkkäisten IATA-kausien aikana (’**käyttökausi**’).

1.10 Mahdollisella markkinoille tulijalla katsotaan olevan vakiintuneita oikeuksia saavutettuihin lähtö- ja saapumisaikoihin, jos lähtö- ja saapumisaikoja on käytetty tarkoituksenmukaisesti kyseisellä lentokenttäparilla käyttökauden aikana. Käyttökauden päätyttyä mahdollisella markkinoille tulijalla on oikeus käyttää näiden sitoumusten perusteella saatuja lähtö- ja saapumisaikoja millä kaupunkiparilla tahansa (’**vakiintuneet oikeudet**’).

1.11 Vakiintuneiden oikeuksien myöntäminen edellyttää riippumattoman asiamiehen suosittelemaa komission hyväksyntää käyttökauden lopussa.– –”

39 Lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa todetaan seuraavaa:

”Käyttökauden aikana väärinkäytön katsotaan tapahtuneen silloin, kun osapuolten vapauttamat lähtö- ja saapumisajat saavuttanut osallistuja päättää

– –

b) liikennöidä harvemmalla vuorotiheydellä kuin johon se on tarjouksessaan sitoutunut 1.24 kohdan mukaisesti tai lopettaa liikennöinnin lentoasemaparilla, jollei tämä päätös ole sopusoinnussa [lähtö- ja saapumisaikojen jakamista yhteisön lentoasemilla koskevista yhteisistä säännöistä 18.1.1993 annetun] asetuksen [(ETY) N:o 95/93 (EYVL 1993, L 14, s. 1)] 10 artiklan 2 kohdassa vahvistetun käytettyjä tai käyttämättä jätettyjä lähtö- ja saapumisaikoja koskevan periaatteen (tai liikennöinnin lakkauttamisen) kanssa;

– –”

40 Lopullisten sitoumusten 1.14 kohdassa todetaan seuraavaa:

”Jos osapuolet tai mahdollinen markkinoille tulija, jotka ovat saaneet lähtö- ja saapumisaikoja lähtö- ja saapumisaikoja koskevaa menettelyä soveltaen, saavat tiedon tai kohtuudella ennakoivat, että mahdollinen markkinoille tulija käyttää väärin lähtö- ja saapumisaikoja, niiden on välittömästi ilmoitettava tästä toiselle osapuolelle ja riippumattomalle asiamiehelle. Mahdollisen markkinoille tulijan on 30 päivän kuluttua ilmoituksesta lopetettava tosiasiallinen tai mahdollinen väärinkäyttö. Jos väärinkäyttöä ei lopeteta, osapuolet voivat päättää lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamista koskevan sopimuksen, ja lähtö- ja saapumisajat luovutetaan edelleen osapuolille siten, että jollei tämän kohdan soveltamisesta muuta johdu, osapuolia sitoo edelleen sitoumus antaa lähtö- ja saapumisajat toisen mahdollisen markkinoille tulijan käyttöön 1.1 kohdan nojalla. Sopimuspuolet pyrkivät 1.13 kohdan a ja b alakohdassa mainituissa tapauksissa ottamaan lähtö- ja saapumisaikoja takaisin historiallisen etuoikeuden säilyttämiseksi. Jos osapuolet eivät pyrkimyksistään huolimatta voi säilyttää historiallista etuoikeutta näihin lähtö- ja saapumisaikoihin tai jos kyseessä on 1.13 kohdan c, d tai e alakohdassa määritelty väärinkäyttö, mahdollisen markkinoille tulijan on 1.15 kohdan mukaisesti suoritettava osapuolille kohtuullinen korvaus siten kuin lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamista koskevassa sopimuksessa määrätään.– –”

41 Lopullisten sitoumusten 1.24 kohdassa todetaan seuraavaa:

”1.24 Ennen lähtö- ja saapumisaikojen jakamista koskevien hakemusten esittämiselle asetetun määräajan päättymistä jokaisen hakijan on esitettävä myös lähtö- ja saapumisaikojen jakamista koskeva muodollinen tarjouksensa riippumattomalle asiamiehelle. Muodolliseen tarjoukseen on sisällytettävä ainakin

a) keskeiset ehdot (eli lähtö- ja saapumisajat, vuorotiheys ja IATA-käyttökausien lukumäärä (vuosi- tai kausipalvelu));

b) yksityiskohtainen liiketoimintasuunnitelma. Suunnitelmaan on sisällytettävä yhtiön yleinen esittely, mukaan lukien sen historia, sen oikeudellinen asema, luettelo ja kuvaus sen osakkeenomistajista sekä kaksi viimeistä tarkistettua vuositilinpäätöstä. Yksityiskohtaisessa liiketoimintasuunnitelmassa on annettava tietoja yrityksen hankkeista, jotka koskevat pääoman saantia sekä esimerkiksi sen verkon ja lentokaluston kehittämistä, sekä täydellisiä tietoja lentoasemaparia koskevista yrityksen suunnitelmista. Suunnitelmassa on eriteltävä yksityiskohtaisesti suunnitellut lentokenttäparia koskevat toimenpiteet ajanjaksolla, joka kattaa vähintään kaksi (2) peräkkäistä IATA-kautta (ilma-alusten koko, ohjaamoiden rakenne, kokonaiskapasiteetti ja kunkin luokan kapasiteetti, vuorotiheys, hintarakenne, palvelutarjonta ja lentojen suunniteltu aikataulu) sekä odotetut taloudelliset tulokset (suunniteltu liikenne, tulot, voitot ja keskimääräinen hinta matkustamoluokkaa kohden).– –”

42 Lopullisten sitoumusten 1.26 kohdassa todetaan seuraavaa:

”Saatuaan yhden tai useamman virallisen tarjouksen komission (jonka neuvonantajana toimii riippumaton asiamies) on

a) arvioitava, ovatko kaikki hakijat elinkelpoisia olemassa olevia tai mahdollisia kilpailijoita, joilla on kyky, resurssit ja tahto harjoittaa liikennettä lentoasemaparilla pitkällä aikavälillä, mikä merkitsee dynaamista ja elinkelpoista kilpailuvoimaa;

b) arvioitava kunkin edellä a alakohdan mukaiset vaatimukset täyttävän hakijan muodollisia tarjouksia ja asetettava hakijat paremmuusjärjestykseen."

43 Lopullisten sitoumusten 1.27 kohdassa todetaan seuraavaa:

"1.27 Arvioidessaan asiaa 1.26 kohdan mukaisesti komissio asettaa etusijalle hakijan, joka aiheuttaa tehokkaimman kilpailupaineen lentoasemaparilla, ottamatta huomioon valtiota, jossa hakijalla on toimilupa tai päätoimipaikka. Tätä varten komissio ottaa huomioon hakijan liiketoimintasuunnitelman dynaamisuuden ja asettaa etusijalle hakijan, joka täyttää yhden tai useamman seuraavan kriteerin:

a) suurin kapasiteetti (mitattuna kahden (2) peräkkäisen IATA-kauden aikana tarjottujen matkustajapaikkojen lukumäärällä) ja/tai eniten palveluja/vuoroja;

b) ympärivuotinen liikennöinti, kausiluonteinen liikennöinti IATA:n kesäkaudella tai kausiluonteinen liikennöinti IATA:n talvikaudella; ja

c) tariffirakenne ja palvelutarjonta, joilla voidaan luoda tehokkain kilpailupaine lentoasemaparilla.

Jos komission tutkinnan päätteeksi useiden hakijoiden katsotaan voivan aiheuttaa yhtä tehokasta kilpailupainetta lentoasemaparilla, komissio asettaa nämä hakijat paremmuusjärjestykseen osapuolten 1.25 kohdan mukaisesti toimittaman luokittelun mukaisesti."

Riidanalainen päätös

44 Väliintulijana oleva Delta Air Lines, Inc. teki 9.10.2014 lähtö- ja saapumisaikojen jakamista koskevan muodollisen tarjouksen lopullisten sitoumusten 1.24 kohdan mukaisesti. Hakemusasiakirjojensa mukaan se aikoi liikennöidä päivittäin London Heathrow'n ja Philadelphia International Airportin välillä kuuden peräkkäisen IATA-kauden ajan kesästä 2015 alkaen.

45 Väliintulija oli ainoa, joka oli tehnyt lähtö- ja saapumisaikojen jakamista koskevan tarjouksen lopullisten sitoumusten perusteella.

46 Arvioituaan väliintulijan elinkelpoisuutta ja sen muodollista tarjousta lopullisten sitoumusten 1.21 ja 1.26 kohdan mukaisesti komissio totesi, että väliintulija oli ensinnäkin osapuolista riippumaton ja vailla yhteyttä niihin ja se oli käyttänyt loppuun oman lähtö- ja saapumisaikojen salkkunsa London Heathrow'ssa sitoumusten 1.21 kohdassa tarkoitetulla tavalla ja se oli toiseksi osapuolten mahdollinen elinkelpoinen kilpailija lentoasemaparilla, jolle se oli pyytänyt lähtö- ja saapumisaikoja sitoumusten perusteella, ja että sillä oli kyky, resurssit ja tahto harjoittaa liikennettä London Heathrown ja Philadelphia International Airportin välillä pitkällä aikavälillä, mikä merkitsee dynaamista ja elinkelpoista kilpailuvoimaa.

47 Kantaja ja väliintulija esittivät 17.12.2014 komissiolle lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamista koskevan sopimuksen, joka näiden kahden yhtiön oli tehtävä niiden sitoumusten täyttämiseksi, jotka koskivat väliintulijan London Heathrow–Philadelphia International Airport -lentoasemaparilla pyytämiä lähtö- ja saapumisaikoja. Komissio hyväksyi lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamista koskevan sopimuksen 19.12.2014 tehdyllä päätöksellä asiamiehen 17.12.2014 laatiman kertomuksen mukaisesti.

48 Lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamisesta 19.12.2014 tehdyssä päätöksessä todetaan, että väliintulijan on käytettävä kantajan lähtö- ja saapumisaikoja tarjotakseen välilaskutonta lentopalvelua London Heathrow'n ja Philadelphia International Airportin välillä. Siinä todetaan lisäksi, että väliintulijalla katsotaan olevan vakiintuneet oikeudet, kun näitä lähtö- ja saapumisaikoja on käytetty tarkoituksenmukaisesti käyttökauden aikana komission suostumuksella, ja että kun komissio hyväksyy vakiintuneet oikeudet, väliintulija säilyttää kantajan lähtö- ja saapumisajat ja sillä on oikeus käyttää niitä millä tahansa kaupunkiparilla.

49 Väliintulija aloitti liikennöinnin Lontoo–Philadelphia-reitillä vuoden 2015 IATA-kesäkauden alussa.

50 Kantaja lähetti 28.9.2015 asiamiehelle kirjeen ilmoittaakseen tälle, että koska väliintulija ei ollut käyttänyt korjattuja lähtö- ja saapumisaikoja tarjouksensa mukaisesti, se ei ollut käyttänyt korjattuja lähtö- ja saapumisaikoja ”tarkoituksenmukaisesti” kesäkaudella 2015 ja talvikaudella 2015–2016, ja ettei näitä kausia voida siksi ottaa huomioon vakiintuneiden oikeuksien hankinnassa.

51 Tämän jälkeen erityisesti kantajan ja komission välillä käytiin useita keskusteluja, joissa kantaja ilmoitti, ettei väliintulija edelleenkään noudata tarjouksensa ehtoja eikä näin ollen voi väittää saaneensa vakiintuneita oikeuksia.

52 Komissio antoi 30.4.2018 päätöksen C(2018) 2788 final, jolla Delta Air Linesille myönnettiin vakiintuneita oikeuksia (asia M.6607 US Airways / American Airlines) ja jossa se totesi, että väliintulija oli käyttänyt lähtö- ja saapumisaikoja tarkoituksenmukaisesti käyttökauden aikana, ja hyväksyi vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen väliintulijalle lopullisten sitoumusten 1.10 kohdan mukaisesti (jäljempänä riidanalainen päätös).

53 Riidanalainen päätös osoitettiin US Airwaysille, AMR Corporationille ja väliintulijalle. Se annettiin tiedoksi AMR Corporationille sen Brysselissä (Belgia) olleiden asianajajien välityksellä.

54 Todettuaan riidanalaisessa päätöksessä, että väliintulija ja kantaja kannattivat toisistaan poikkeavia tulkintoja vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen edellytyksistä, komissio tutki lopullisten sitoumusten sanamuotoa, kohdetta ja asiayhteyttä.

55 Tältä osin riidanalaisessa päätöksessä toteutettiin kaksivaiheinen tutkinta. Komissio toi ensinnäkin esiin seikat, joiden perusteella se katsoi, että ilmaisun ”tarkoituksenmukainen käyttö” on tulkittava vastaavan ”väärinkäytön” puuttumista. Toiseksi komissio esitti argumentteja, jotka sen mukaan olivat esteenä tulkinnalle, jonka mukaan ”tarkoituksenmukaisella käytöllä” olisi ymmärrettävä tarkoitettavan ”tarjouksen mukaista käyttöä”.

56 Todettuaan aluksi, ettei ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” ollut määritelty lopullisissa sitoumuksissa, komissio täsmensi riidanalaisessa päätöksessä, että kyseistä ilmaisua on tulkittava ”[lopullisten] sitoumusten kohteen ja asiayhteyden perusteella”.

57 Lopullisten sitoumusten kohteesta komissio totesi, että niillä pyrittiin hälventämään vakavia epäilyjä sulautuman soveltuvuudesta sisämarkkinoille ja että näiden sitoumusten 1.9 kohdan tarkoituksena oli palauttaa kilpailu kyseessä olevalla reitillä perustamalla kilpailukykyinen lentopalvelu.

58 Lopullisten sitoumusten asiayhteydestä komissio muistutti, että vakiintuneilla oikeuksilla on tarkoitus kannustaa mahdollista markkinoille tulijaa liikennöimään kyseisellä reitillä. Jotta mahdollista markkinoille tulijaa voidaan houkutella markkinoille, se tarvitsee selkeitä ja todennettavissa olevia arviointiperusteita, joilla suljetaan pois kaikki mielivaltaiset näkökohdat.

59 Koska väärinkäyttö voidaan tavanomaisessa kielenkäytössä rinnastaa epäasianmukaiseen käyttöön ja koska lopullisissa sitoumuksissa määritellään ilmaisu ”väärinkäyttö” mutta ei ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö”, komissio päätteli tästä, että jotta mahdolliselle uudelle markkinoille

tulijalle voidaan antaa selkeitä ja todennettavissa olevia tietoja, ilmaisun ”tarkoituksenmukainen käyttö” on tulkittava tarkoittavan lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” puuttumista.

60 Tämän jälkeen komissio kumosi riidanalaisessa päätöksessä väitteen, jonka mukaan ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” olisi tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan ”tarjouksen mukaista käyttöä”.

61 Tältä osin komissio totesi, että riidanalaisen päätöksen mukaan ensinnäkin ”tarkoituksenmukaisen käytön” rinnastaminen ”tarjouksen mukaiseen käyttöön” merkitsisi vaatimusta, joka minkä tahansa lentoyhtiön on lähes mahdoton täyttää.

62 Toiseksi väitettä, jonka mukaan ”peruutukset poikkeuksellisista operatiivisista syistä” ovat yhteensopivia ”tarjouksen mukaisen käytön” kanssa, ei voida komission mielestä hyväksyä. Tällainen arviointiperuste on liian epämääräinen, jotta sillä voitaisiin taata oikeusvarmuus mahdolliselle uudelle markkinoille tulijalle. Myöskään lopullisten sitoumusten sanamuoto ei tue tällaista arviointiperustetta.

63 Kolmanneksi ”tarkoituksenmukaisen käytön” tulkitseminen siten, että sillä tarkoitetaan ”tarjouksen mukaista käyttöä”, vähentää lopullisten sitoumusten houkuttelevuutta uuden markkinoille tulijan näkökulmasta.

64 Neljänneksi, koska lähtö- ja saapumisaikojen 80 prosentin käyttöaste on tosiasiallisesti sääntö ilmailualalla, mahdolliselta uudelta tulokkaalta olisi kohtuutonta vaatia 100 prosentin käyttöastetta.

65 Viidenneksi RM-lomakkeesta ilmenee, että lopulliset sitoumukset olivat vakiintuneiden oikeuksien osalta joitakin ”vähäisiä kielellisiä täsmennyksiä ja muutoksia” lukuun ottamatta pitkälti samanlaisia kuin asiassa IAG/bmi tehdyt sitoumukset. Viimeksi mainituissa sitoumuksissa ”tarjouksen mukainen käyttö” ei kuitenkaan ollut vakiintuneiden oikeuksien saamisen edellytys. Näin ollen lopullisissa sitoumuksissa oleva ilmaisu ”tarjouksen mukaisesti” on pelkkä ”vähäinen kielellinen muutos” asiassa IAG/bmi annettuihin sitoumuksiin nähden.

66 Kuudenneksi komission mukaan olisi kyseisten määräysten rakenteen vastaista tulkita lopullisten sitoumusten 1.10 kohdan ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” mainittujen sitoumusten 1.9 kohdan perusteella, koska viimeksi mainitun kohdan tarkoituksena on yksilöidä sitoumuksen tavoite eli kilpailukykyisen lentoliikennepalvelun tarjoaminen reitillä, kun taas vakiintuneet oikeudet määritellään 1.10 kohdassa.

67 Tämän tutkimuksen päätteeksi komissio totesi riidanalaisessa päätöksessä, että ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” ei voida ymmärtää siten, että sillä tarkoitetaan ”tarjouksen mukaista käyttöä”, vaan sen on tulkittava tarkoittavan lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun lähtö- ja saapumisaikojen ”väärinkäytön” puuttumista.

68 Lopuksi komissio tutki riidanalaisessa päätöksessä, oliko väliintulija käyttänyt lähtö- ja saapumisaikoja väärin lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetulla tavalla, voidakseen määrittää, oliko sille myönnettävä vakiintuneita oikeuksia.

69 Komissio totesi tältä osin, että väliintulija oli käyttänyt lähtö- ja saapumisaikoja vain osittain, koska tietyt lähtö- ja saapumisajat palautettiin koordinaattorille ennen palautusajan päättymistä ja koska tietyt lennot oli peruutettu. Komissio katsoi kuitenkin, että lähtö- ja saapumisaikojen käyttö oli niiden vajaakäytöstä huolimatta käytettyjä tai käyttämättä jätettyjä lähtö- ja saapumisaikoja koskevan periaatteen mukaista, sellaisena kuin siitä säädetään lähtö- ja saapumisaikojen jakamista yhteisön lentoasemilla koskevista yhteisistä säännöistä 18.1.1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 95/93 (EYVL 1993, L 14, s. 1; jäljempänä lähtö- ja saapumisaikoja koskeva asetus) 10 artiklan 2 ja 3 kohdassa, koska ennen palautusajan päättymistä palautettuja lähtö- ja saapumisaikoja ei tarvitse aina ottaa

huomioon kyseistä periaatetta sovellettaessa ja koska lähtö- ja saapumisaikojen käyttöaste oli aina yli 80 prosenttia. Komissio totesi, ettei väliintulija ollut käyttänyt lähtö- ja saapumisaikoja väärin lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetulla tavalla, ja päätteli tästä, että asiamiehen kirjallisen suosituksen mukaan väliintulija oli käyttänyt lähtö- ja saapumisaikoja tarkoituksenmukaisesti käyttökauden aikana, ja hyväksyi vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen väliintulijalle lopullisten sitoumusten 1.10 kohdan mukaisesti.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

70 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 10.7.2018 toimittamallaan kannekirjelmällä.

71 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa komission ja väliintulijan korvaamaan oikeudenkäyntikulut

– tekee kaikki muut esillä olevan asian osalta tarvittavat päätökset.

72 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

73 Väliintulija toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 24.10.2018 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia.

74 Väliintulija hyväksyttiin jaoston puheenjohtajan 8.1.2019 tekemällä päätöksellä väliintulijaksi tukemaan komission vaatimuksia.

75 Väliintulija toimitti 21.3.2019 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon väliintulokirjelmän, jossa se vaatii kanteen hylkäämistä.

76 Kantaja esitti 30.4.2019 huomautuksensa väliintulokirjelmästä. Komissio puolestaan ilmoitti 25.4.2019, ettei sillä ole huomautuksia kyseisestä kirjelmästä.

77 Unionin yleinen tuomioistuin päätti ensimmäisen jaoston ehdotuksesta siirtää asian laajennetulle ratkaisukokoonpanolle unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 28 artiklan nojalla.

78 Unionin yleinen tuomioistuin (laajennettu ensimmäinen jaosto) pyysi esittelevän tuomarin ehdotuksesta työjärjestyksen 89 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena komissiota esittämään asiakirjoja ja esitti asianosaisille kysymyksiä.

79 Komissio toimitti pyydetyt asiakirjat 14.2.2020, ja asianosaiset vastasivat esitettyihin kysymyksiin.

80 Kantaja esitti 13.3.2020 huomautuksensa komission unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin antamista vastauksista ja komission toimittamista asiakirjoista.

81 Komissio otti 11.5.2020 kantaa kantajan unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin antamiin vastauksiin ja kaikkiin kantajan esittämiin huomautuksiin, jotka koskivat toimitettuja asiakirjoja ja komission unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin antamia vastauksia.

82 Näissä olosuhteissa ja kontradiktorisen periaatteen noudattamiseksi tätä tuomiota annettaessa ei ole otettu huomioon komission 11.5.2020 esittämien huomautusten sitä osaa, joka koskee kantajan huomautuksia komission unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin antamista vastauksista, eli huomautusten 22–26 kohtaa.

83 Koska asianosaiset eivät pyytäneet istunnon pitämistä, unionin yleinen tuomioistuin (laajennettu ensimmäinen jaosto) päätti työjärjestyksensä 106 artiklan 3 kohdan nojalla ratkaista asian ilman suullista vaihetta.

Oikeudellinen arviointi

84 Kantaja esittää kanteensa tueksi kaksi kanneperustetta. Ensimmäinen kanneperuste koskee oikeudellisia virheitä, jotka komissio on tehnyt tulkitessaan ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö”.

85 Toisessa kanneperusteessaan kantaja väittää, ettei komissio ole ottanut huomioon kaikkia vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen kannalta merkityksellisiä seikkoja.

Ensimmäinen kanneperuste

86 Ensimmäinen kanneperuste jakautuu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kantaja väittää, että lopullisten sitoumusten 1.10 kohdassa oleva ilmaisu ”tarkoituksenmukainen käyttö” on ymmärrettävä siten, että sillä tarkoitetaan ”tarjouksen mukaista käyttöä”. Toisessa osassa kantaja pyrkii osoittamaan, että ilmaisulla ”tarkoituksenmukainen käyttö” ei tarkoiteta ”väärinkäytön” puuttumista, koska viimeksi mainitulla käsitteellä on eri tarkoitus.

87 Koska ensimmäisen kanneperusteen molemmat osat koskevat niitä arviointiperusteita, joita on käytettävä arvioitaessa käsitettä ”tarkoituksenmukainen käyttö”, niitä on tarkasteltava yhdessä.

88 Riidanalaisen päätöksen mukaan lopullisten sitoumusten 1.10 kohdassa olevaa ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” on tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan kyseisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” puuttumista, eikä siten, että sillä tarkoitetaan väliintulijan ”tarjouksen mukaista” käyttöä. Koska väliintulijan lähtö- ja saapumisaikojen vajaakäyttö sen tarjoukseen nähden ei merkitse ”väärinkäyttöä”, komissio päätteli, että se on käyttänyt lähtö- ja saapumisaikoja ”tarkoituksenmukaisesti”, ja tunnusti sen kyseisiä lähtö- ja saapumisaikoja koskevat vakiintuneet oikeudet eli väliintulijan mahdollisuuden käyttää lähtö- ja saapumisaikoja muulla reitillä kuin Lontoon ja Philadelphian välillä käyttökauden jälkeen.

89 Edellä 88 kohdassa esitettyyn tulkintaan päätyessään komissio totesi aluksi riidanalaisen päätöksen 51 kohdassa, ettei tarkoituksenmukaisen käytön käsitettä ole määritelty lopullisissa sitoumuksissa ja etteivät kantaja ja väliintulija olleet samaa mieltä tämän käsitteen määritelmästä. Tämän jälkeen komissio katsoi riidanalaisen päätöksen 52 kohdassa, että selkeän määritelmän puuttuessa kyseistä käsitettä on tulkittava kyseisten sitoumusten määräysten sanamuodon, asiayhteyden ja tavoitteen perusteella.

90 Vaikka kantaja kritisoi väliintulijan lähtö- ja saapumisaikojen vajaakäytön laajuutta, se ei kiistä sitä, että sen lähtö- ja saapumisaikojen käyttö ei ole lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitettua ”väärinkäyttöä”.

91 Kantaja riitauttaa sitä vastoin komission tulkinnan lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaan sisältyvästä ilmaisusta ”tarkoituksenmukainen käyttö”.

92 Kantajan tulkinnan mukaan ilmaisu ”tarkoituksenmukainen käyttö” on nimittäin ymmärrettävä siten, että sillä tarkoitetaan lähtökohtaisesti ”tarjouksen mukaista” käyttöä, mikä merkitsee sitä, että komissiolla on tietty harkintavalta sen määrittämisessä, voidaanko käyttöä pitää erityisesti sitoumusten tavoitteen kannalta vielä ”tarkoituksenmukaisena käyttönä”, vaikka se ei ole täysin tarjouksen mukaista.

93 Jos ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” tulkittaisiin tällä tavoin, kantajan mielestä olisi selvää, ettei väliintulijan käyttö olisi ollut tällaista ”tarkoituksenmukaista käyttöä”, jolloin se ei olisi saanut vakiintuneita oikeuksia.

94 Ensimmäinen kanneperuste koskee siten lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaan sisältyvän tarkoituksenmukaisen käytön käsitteen tulkintaa.

Kyseessä olevien määräysten sanamuodon mukainen tulkinta

95 Riidanalaisen päätöksen 56 kohdan mukaan tavanomaisessa kielenkäytössä ”väärinkäyttö” (misuse) voidaan määritellä ”jonkin epäasianmukaiseksi tai tarkoituksen vastaiseksi käytöksi” ja ”tarkoituksenmukainen käyttö” ”tietyssä tilanteessa tai tapauksessa sopivaksi tai oikeaksi käytöksi”. Tästä seuraa, että ”tarkoituksenmukainen käyttö” on vastakohta ”väärinkäytölle”. Näin ollen lopullisissa sitoumuksissa käytettyjen käsitteiden sanamuodon mukaisen tulkinnan mukaan lähtö- ja saapumisaikojen ”tarkoituksenmukaisella käytöllä” on ymmärrettävä tarkoitettavan näiden lähtö- ja saapumisaikojen ”väärinkäytön” puuttumista.

96 Riidanalaisen päätöksen 63 kohdan mukaan lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan sisältyvä maininta ”tarjouksen mukainen” on vain ”vähäinen kielellinen muutos”, jolla ei voi olla ratkaisevaa merkitystä ilmaisun ”tarkoituksenmukainen käyttö” tulkinnassa.

97 Kantaja kiistää tämän tulkinnan.

98 Kantaja väittää, ettei komission tulkinta ole asian kannalta merkityksellisten määräysten sanamuodon mukainen. Tämä tulkinta poistaisi lopullisten sitoumusten 1.9 kohdan toiseen virkkeeseen sisältyvältä ilmaisulta ”tarjouksen mukainen” kaiken tehokkaan vaikutuksen, ja tämä ilmaisu on otettava huomioon tulkittaessa mainittujen sitoumusten 1.10 kohtaan sisältyvää ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö”. Kantajan mukaan myös se, että ”tarkoituksenmukainen käyttö” ja ”väärinkäytön” puuttuminen rinnastetaan toisiinsa riidanalaisessa päätöksessä, on ristiriidassa kyseisten määräysten sanamuodon kanssa.

99 Tältä osin on aluksi todettava, että yhdessä lopullisten sitoumusten osassa esitetään määritelmiä. Lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaan sisältyvää ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” ei ole määritelty siinä.

100 Ilmaisu ”tarkoituksenmukainen käyttö” ei merkityksensä osalta ole sellaisenaan täysin toimiva, vaan se edellyttää viitekehystä, jonka perusteella voidaan määrittää, mitä voidaan tietyssä tapauksessa pitää ”tarkoituksenmukaisena” käyttönä.

101 Näin ollen riidanalaisessa päätöksessä omaksutussa lähestymistavassa rinnastetaan ”tarkoituksenmukainen käyttö” lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa määritellyn ”väärinkäytön” puuttumiseen ja vahvistetaan näin viitekehys vakiintuneiden oikeuksien saamisen arviointia varten.

102 Kantajan tulkinnan mukaan, joka perustuu lähinnä lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan sisältyvään ilmaisuun ”tarjouksen mukainen”, ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” on sitä vastoin tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan lähtökohtaisesti ”tarjouksen mukaista” käyttöä. Viitekehyksenä on tällöin ”tarjouksen mukainen” käyttö, mikä merkitsee sitä, että komissiolla on tietty harkintavalta sen

määrittämisessä, voidaanko käyttöä, vaikka se ei ole täysin tarjouksen mukainen, pitää vielä ”tarkoituksenmukaisena käyttönä”, etenkin kun otetaan huomioon, että sitoumusten tavoitteena on saada kyseisellä reitillä aikaan mahdollisimman paljon kilpailua kuluttajien eduksi.

103 Tältä osin on todettava, että lopullisten sitoumusten alkuperäinen kieli on englanti ja että kyseisten sitoumusten 1.13 kohdassa käytetyllä käsitteellä ”misuse” on melko laaja merkitys eikä sillä välttämättä ole negatiivista sivumerkitystä. Näin ollen komissio totesi perustellusti riidanalaisen päätöksen 56 kohdassa, että tavanomaisessa kielenkäytössä englanninkielinen sana ”misuse” voidaan määritellä siten, että sillä tarkoitetaan ”jonkin epäasianmukaista tai tarkoituksen vastaista käyttöä”.

104 Näin ollen ei voida katsoa, että riidanalaisessa päätöksessä tehty ”tarkoituksenmukaisen käytön” ja ”väärinkäytön” (misuse) puuttumisen rinnastaminen olisi ristiriidassa kyseisten määräysten sanamuodon kanssa.

105 Kantajan kannattamasta tulkinnasta on todettava, että väite, jonka mukaan ”tarkoituksenmukaisella käytöllä” tarkoitetaan käyttöä, joka on täysin ”tarjouksen mukaista”, olisi ristiriidassa ilmaisun ”tarkoituksenmukainen käyttö” merkityksen kanssa. Sana ”tarkoituksenmukainen” merkitsee nimittäin lähtö- ja saapumisaikojen käyttöä, joka ei ole täysin ”tarjouksen mukaista” mutta ylittää kuitenkin tietyn kynnysarvon.

106 Siltä osin kuin kantaja väittää, että ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” on tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan lähtökohtaisesti ”tarjouksen mukaista” käyttöä, ja komissiolle jätetään samalla tietty harkintavalta arvioitaessa sitä, voiko ”tarjouksen mukaista käyttöä” vähäisempi käyttö olla tarkoituksenmukaista, on todettava, että kantajan tulkinta voidaan sovittaa yhteen ilmaisun ”tarkoituksenmukainen käyttö” kanssa.

107 Edellä esitetystä seuraa, että sekä riidanalaisessa päätöksessä esitetty että kantajan kannattama tulkinta voidaan sovittaa yhteen kyseessä olevien määräysten sanamuodon kanssa, joten pelkällä kyseisten määräysten sanamuodon mukaisella tulkinnalla ei ole ratkaisevaa merkitystä.

108 Jotta voidaan tutkia, saattoiko komissio katsoa riidanalaisessa päätöksessä, että lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaan sisältyvän ilmaisun ”tarkoituksenmukainen käyttö” oli ymmärrettävä merkitsevän ”väärinkäytön” puuttumista, on aluksi selvennettävä periaatteita, jotka ovat merkityksellisiä ilmaisun ”tarkoituksenmukainen käyttö” tulkinnassa, ja sen jälkeen tutkittava, onko komissio soveltanut kyseisiä periaatteita tekemättä oikeudellista virhettä.

Ilmaisun ”tarjouksen mukainen” tulkintaa koskevat periaatteet

109 Ensinnäkin, kuten vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on yleensä otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (ks. tuomio 7.5.2019, Saksa v. komissio, T-239/17, EU:T:2019:289, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), mutta selvä ja täsmällinen sanamuoto asettaa rajat tulkinnalle (ks. vastaavasti tuomio 15.7.2010, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C-582/08, EU:C:2010:429, 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Lisäksi unionin tuomioistuimet käyttävät säännöllisesti systemaattista tulkintaa.

110 Koska lopulliset sitoumukset ovat hyväksymispäätöksen 200 kohdan mukaisesti olennainen osa kyseistä päätöstä, edellä 109 kohdassa mainitut periaatteet soveltuvat mainittujen sitoumusten tulkintaan, minkä asianosaiset ovat sitä paitsi myöntäneet.

111 Toiseksi on otettava huomioon lopullisten sitoumusten kolmannessa kohdassa täsmennetyt erityiset tulkintasäännöt.

112 Lopullisia sitoumuksia on näin ollen tulkittava hyväksymispäätöksen perusteella, unionin oikeuden yleisissä puitteissa, erityisesti sulautuma-asetuksen perusteella, ja ottaen huomioon sulautuma-asetuksen ja soveltamisasetuksen mukaan hyväksyttävistä korjaustoimenpiteistä annettu komission tiedonanto (EUVL 2008, C 267, s. 1; jäljempänä korjaustoimenpiteitä koskeva tiedonanto).

113 Ensinnäkin hyväksymispäätöksestä on muistutettava, että se on tehty sulautuma-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 6 artiklan 2 kohdan kanssa, nojalla, nimittäin alustavan tutkinnan vaiheessa eli vaiheessa I.

114 Oikeuskäytännön mukaan komission on voitava vaiheessa I ehdotettujen sitoumusten perusteella katsoa, että ilmoitetun keskittymän soveltuvuudesta sisämarkkinoille ei ole enää vakavia epäilyjä alustavan tutkinnan vaiheessa. Näiden sitoumusten perusteella voidaan siis välttää perusteellisemman tutkimusmenettelyn aloittaminen (ks. tuomio 13.5.2015, Niki Luftfahrt v. komissio, T-162/10, EU:T:2015:283, 290 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

115 Sulautuma-asetuksen 8 artiklan 2 kohdan perusteella komissio voi nimittäin liittää päätökseen, jolla keskittymä todetaan kyseisen asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa määritellyn kriteerin mukaisesti sisämarkkinoille soveltuvaksi, ehtoja ja velvoitteita, joilla on tarkoitus varmistaa, että keskittymään osallistuvat yritykset noudattavat komissiolle antamiaan sitoumuksia keskittymän saattamiseksi kyseisille markkinoille soveltuvaksi (ks. tuomio 13.5.2015, Niki Luftfahrt v. komissio, T-162/10, EU:T:2015:283, 291 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

116 Kun otetaan huomioon tämänkaltaisiin toimiin liittyvät huomattavat taloudelliset intressit ja teolliset tai kaupalliset panokset samoin kuin komission toimivaltuudet näissä asioissa, kyseessä olevien yritysten intressissä on helpottaa viranomaisten työtä. Näistä samoista syistä myös komission on osoitettava mitä suurinta huolellisuutta yrityskeskittymien valvontaa harjoittaessaan (ks. tuomio 13.5.2015, Niki Luftfahrt v. komissio, T-162/10, EU:T:2015:283, 292 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

117 Lisäksi on todettava, että keskittymien valvonnan osalta komissiolle on annettu toimivalta hyväksyä ainoastaan sellaiset sitoumukset, joiden vuoksi kyseinen komissiolle ilmoitettu keskittymä muuttuu sisämarkkinoille soveltuvaksi (ks. tuomio 13.5.2015, Niki Luftfahrt v. komissio, T-162/10, EU:T:2015:283, 293 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

118 Tästä on huomautettava, että yrityskeskittymän jonkin osapuolen ehdottamat sitoumukset täyttävät tämän edellytyksen ainoastaan siltä osin kuin komissio kykenee varmasti päättelemään, että ne olisi mahdollista toteuttaa ja että niistä seuraavat korjaustoimenpiteet ovat riittävän elinkelpoisia ja kestäviä, jotta määräävän aseman syntyminen tai vahvistuminen tai todellisen kilpailun esteet, joita sitoumuksilla on tarkoitus torjua, eivät toteudu lähitulevaisuudessa (ks. tuomio 13.5.2015, Niki Luftfahrt v. komissio, T-162/10, EU:T:2015:283, 294 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

119 Komissiolla on laaja harkintavalta arvioida sitoumusten saamisen tarpeellisuutta keskittymän esiin tuomien vakavien epäilyjen hälventämiseksi (ks. tuomio 13.5.2015, Niki Luftfahrt v. komissio, T-162/10, EU:T:2015:283, 295 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

120 Tutkintamenettelyn vaiheen I aikana annettujen sitoumusten päämääränä on hälventää kaikki vakavat epäilyt siitä, rajoittuuko toimiva kilpailu keskittymän seurauksena huomattavasti yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla määräävän markkina-aseman luomisen tai vahvistamisen johdosta. Näin ollen vaiheen I aikana annettujen sitoumusten on oltava ulottuvuudeltaan ja sisällöltään sellaisia, että komissio voi tehdä hyväksymispäätöksen vaihetta II aloittamatta, koska komission on voitava ilmeistä arviointivirhettä tekemättä katsoa, että sitoumukset ovat sellainen välitön ja riittävä ratkaisu, joka selvästi hälventää kaikki vakavat epäilyt (ks. tuomio 13.5.2015, Niki Luftfahrt v. komissio, T-162/10, EU:T:2015:283, 297 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

121 Toiseksi kantajan väitteestä, jonka mukaan RM-lomake ei ole merkityksellinen lopullisten sitoumusten sanamuodon tulkinnan kannalta, on muistutettava, että kyseisten sitoumusten kolmannessa kohdassa määrätään, että niitä on tulkittava muun muassa sulautuma-asetuksen perusteella.

122 Sulautuma-asetuksen 23 artiklan 1 kohdan c alakohdasta ilmenee, että komissiolla on toimivalta vahvistaa muun muassa menettely ja määräajat sitoumusten esittämiselle ja täytäntöönpanolle 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Komissio on antanut soveltamisasetuksen, jonka 20 artiklan 1 a momentissa säädetään, että kun keskittymään osallistuvat yritykset esittävät sitoumuksia sulautuma-asetuksen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti, niiden on samalla toimitettava kyseisen asetuksen liitteessä IV olevassa korjaustoimenpiteitä koskevassa RM-lomakkeessa säädetyistä tiedoista ja asiakirjoista yksi alkuperäinen kappale.

123 Toisin kuin kantaja väittää, koska RM-lomakkeen olemassaolo perustuu sulautuma-asetukseen, lopullisten sitoumusten sanamuotoa on niiden kolmannen kohdan mukaisesti tulkittava kyseisen lomakkeen ja sulautuman osapuolten siinä ilmoittamien tietojen perusteella.

124 Kolmanneksi ”unionin oikeuden yleisten puitteiden” osalta on otettava huomioon muun muassa lähtö- ja saapumisaikoja koskeva asetus.

125 Neljänneksi on todettava, että vaikka sitoumusten tarkoituksena on poistaa vakavat epäilyt keskittymän soveltuvuudesta sisämarkkinoille, ne ovat merkityksellisiä myös keskittymän osapuolten toimintaa jatkavien kolmansien kannalta. Sitoumuksissa nimittäin määritetään laajasti tällaisen toiminnan jatkamisen edellytykset.

Kyseessä olevien määräysten tulkinta RM-lomakkeen tietojen perusteella

126 Riidanalaisen päätöksen 63 kohdan mukaan sulautuman osapuolten toimittamasta RM-lomakkeesta ilmenee, että vakiintuneet sitoumukset ovat aikaisempien oikeuksien osalta joitakin ”vähäisiä kielellisiä täsmennyksiä ja muutoksia” lukuun ottamatta pitkälti samankaltaisia kuin asiassa IAG/bmi annetut tehdyt lopulliset sitoumukset. Vaikka asiassa IAG/bmi tehdyissä sitoumuksissa viitataan ”tarkoituksenmukaiseen käyttöön”, niissä ei edellytetä, että lähtö- ja saapumisaikoja käytetään käyttökauden aikana ”tarjouksen mukaisesti”. Näin ollen lopullisiin sitoumuksiin sisältyvä sanamuoto ”tarjouksen mukainen” ei millään tavalla muuta käsiteltävässä asiassa sovellettavia vakiintuneita oikeuksia koskevia vaatimuksia, ja se on pelkkä ”vähäinen kielellinen muutos” verrattuna asiassa IAG/bmi annettuihin sitoumuksiin.

127 Kantaja kiistää tämän päätelmän vetoamalla useisiin argumentteihin.

128 Jotta voidaan selvittää, onko komission riidanalaisen päätöksen 63 kohdassa tekemä päätelmä perusteltu, on aluksi palautettava mieleen erityisesti sitoumuksiin liittyvät komission ja keskittymästä ilmoittavien yritysten velvollisuudet.

129 Tältä osin on todettava, että soveltamisasetuksen liitteen IV johdannon säännöksistä ilmenee, että RM-lomakkeessa ”määritetään, mitä tietoja ja asiakirjoja keskittymään osallistuvien yritysten on samalla toimitettava esittäessään sitoumuksia [sulautuma-asetuksen] 6 artiklan 2 kohdan – – mukaisesti”, ja että ”jos [asianomaiset yritykset] katsovat, että tiettyjä tällä lomakkeella pyydettäviä tietoja ei välttämättä tarvita komission arvioinnissa, [ne voivat] pyytää komissiolta vapautusta tietyistä vaatimuksista esittämällä riittävät perustelut sille, miksi kyseiset tiedot eivät ole asian kannalta merkityksellisiä”.

130 Korjaustoimenpiteitä koskevan tiedonannon 7 kohdassa todetaan seuraavaa:

”Komission tehtävänä on arvioida, poistuisivatko havaitut kilpailuongelmat ehdotettujen korjaustoimenpiteiden toteutuksen jälkeen. Vain osapuolilla on kaikki arvioinnissa tarvittavat merkitykselliset tiedot erityisesti ehdotettujen sitoumusten toteutettavuudesta ja niiden omaisuuserien elinkelpoisuudesta ja kilpailukykyisyydestä, joiden luovuttamista ehdotetaan. Osapuolilla onkin vastuu kaikkien sellaisten saatavilla olevien tietojen toimittamisesta komissiolle, jotka se tarvitsee korjaustoimenpide-ehdotuksen arvioinnissa. Sen vuoksi ilmoituksen tekijät velvoitetaan täytäntöönpanoasetuksella toimittamaan sitoumusten ohella yksityiskohtaiset tiedot tarjottavien sitoumusten sisällöstä ja toteuttamisedellytyksistä sekä siitä, että ne soveltuvat tehokkaan kilpailun olennaisten esteiden poistamiseen täytäntöönpanoasetuksen liitteessä esitetyllä tavalla (nk. RM-lomake).– –”

131 Korjaustoimenpiteitä koskevan tiedonannon 79 kohdassa täsmennetään lisäksi seuraavaa:

”Sitoumusehdotusten on täytettävä seuraavat vaatimukset, jotta niitä voidaan käyttää sulautuma-asetuksen 6 artiklan 2 kohdan nojalla tehtävän päätöksen perustana:

a) Niissä on määritettävä perusteellisesti osapuolten antamat sisältöä ja täytäntöönpanoa koskevat sitoumukset.

– –”

132 Korjaustoimenpiteitä koskevan tiedonannon 82 kohdassa todetaan lisäksi seuraavaa:

”Vaiheeseen I liittyvien aikarajoitusten vuoksi on erityisen tärkeää, että osapuolet toimittavat täytäntöönpanoasetuksessa säädetyt tiedot komissiolle riittävän ajoissa, jotta komissio voi arvioida asianmukaisesti sitoumusten sisällön ja toteutettavuuden sekä niiden soveltuvuuden tehokkaan kilpailun edellytysten pysyvään säilyttämiseen yhteismarkkinoilla.– –”

133 Lopuksi komissio toteaa kantajan tätä kiistämättä, että kun otetaan huomioon niiden tosiseikkojen ja tietojen huomattava määrä, jotka komission on tutkittava sulautuma-asetuksen mukaisten menettelyjen yhteydessä, ja tällaisiin menettelyihin liittyvä nopeutta koskeva vaatimus erityisesti siinä tapauksessa, että vaiheen I lopussa hyväksytään korjaustoimenpiteet, yritysten RM-lomakkeissa toimittamat tiedot ovat erittäin tärkeitä, jotta komissio voi arvioida asianmukaisesti ehdotettujen sitoumusten sisältöä, tavoitetta, elinkelpoisuutta ja tehokkuutta. RM-lomakkeen tarkoituksena on varmistaa ehdotettujen sitoumusten selkeys ja välttää se, että ne sisältävät ”Troijan hevosia”. Lisäksi RM-lomakkeessa selvitetään, miten yritys itse ymmärtää ehdottamansa sitoumukset.

134 Esillä olevassa asiassa on selvää, että lopullisten sitoumusten sanamuoto poikkeaa asiassa IAG/bmi annetuista sitoumuksista.

135 Kuten lopullisten sitoumusten 1.9 kohdan ja asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten 1.3.1 kohdan välisestä vertailusta ilmenee, lopullisiin sitoumuksiin on sisällytetty asiassa IAG/bmi annetuissa sitoumuksissa käytetyn ilmaisun ”kyseessä oleva kaupunkipari, jolle nämä lähtö- ja saapumisajat on siirretty” sijaan ilmaisu ”välilaskutonta lentoliikennettä lentokenttäparilla 1.24 kohdan mukaisesti tehdyn tarjouksen mukaisesti”.

136 Lopullisista sitoumuksista poiketen asiassa IAG/bmi annettuihin sitoumuksiin sisältyi vastaavasti jakso, jonka otsikko on ”Lähtö- ja saapumisaikoja koskevien vakiintuneiden oikeuksien myöntäminen” ja joka koski käyttökautta, vakiintuneiden oikeuksien myöntämistä ja ”väärinkäyttöä”.

137 Lisäksi on selvää, kuten edellä 23–27 kohdassa todettiin, että sulautuman osapuolet ovat ilmoittaneet sekä 18.7.2013 päivätyssä että 30.7.2013 päivätyssä RM-lomakkeessa, että niiden sitoumukset perustuivat pääasiallisesti asiassa IAG/bmi annettuihin sitoumuksiin. Lisäksi RM-lomakkeen jaksossa, joka koskee poikkeamia malliteksteistä, täsmennetään, että kohdat, joissa lopulliset sitoumukset poikkesivat asiassa IAG/bmi annetuista sitoumuksista, lukuun ottamatta ”vähäisiä kielellisiä muutoksia tai käsiteltävän asian erityisten olosuhteiden edellyttämiä täsmennyksiä”, oli yksilöity ”sitoumusten arvioinnin helpottamiseksi”. Sulautuman osapuolet eivät maininneet muutoksia koskevassa RM-lomakkeen osassa mitään poikkeamia asiassa IAG/bmi annettuihin sitoumuksiin sisältyvistä vakiintuneita oikeuksia koskevista määräyksistä.

138 Näin ollen joko lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan sisältyvä lisäys ”tarjouksen mukainen” on ainoastaan ”vähäinen kielellinen muutos”, jolla ei ole yhteyttä vakiintuneisiin oikeuksiin, tai tällä ilmaisulla pyritään tekemään olennainen muutos asiassa IAG/bmi annettuihin sitoumuksiin nähden siltä osin kuin ne koskevat vakiintuneita oikeuksia. Viimeksi mainitussa tapauksessa sulautuman osapuolten olisi kuitenkin pitänyt mainita se muutoksena RM-lomakkeessa.

139 Näin ollen komission päätelmä, jonka mukaan lopullisten sitoumusten ja asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten sanamuodon välinen ero on vain ”vähäinen kielellinen muutos”, ei vaikuta virheelliseltä.

140 Koska on osoitettu, että lopullisten sitoumusten sanamuoto poikkeaa asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten sanamuodosta, kantajan on osoitettava, ettei ilmaisu ”tarjouksen mukainen” ole RM-lomakkeessa olevista tiedoista huolimatta pelkkä ”vähäinen kielellinen muutos”.

141 Tässä yhteydessä kantaja esittää joukon argumentteja, joilla pyritään kyseenalaistamaan riidanalaisen päätöksen 63 kohdassa esitetty komission päätelmä ja osoittamaan, että ilmaisu ”tarjouksen mukainen” on merkityksellinen lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaan sisältyvän ilmaisun ”tarkoituksenmukainen käyttö” tulkinnan ja siten vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen kannalta.

142 Kantaja väittää ensinnäkin, että edellä 112 kohdassa mainitun korjaustoimenpiteitä koskevan tiedonannon 7 kohdasta ilmenee, että velvollisuus ilmoittaa komissiolle RM-lomakkeessa olevilla selityksillä perustuu siihen, että keskittymän osapuolilla on usein yksinomaan niiden käytettävissä olevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä sitoumusten arvioinnissa ja jotka on siis mainittava RM-lomakkeessa. Kun kyse on vakiintuneita oikeuksia koskevista säännöksistä, sulautuman osapuolilla ei kantajan mukaan kuitenkaan ollut käytössään tällaisia yksinomaisia tietoja, ja komissio olisi yhtä hyvin kuin ne voinut arvioida ilmaisun ”tarjouksen mukainen” merkitystä.

143 Tätä väitettä ei voida hyväksyä. Koska RM-lomakkeen 3 jaksossa määrätään sulautuman osapuolten velvollisuudesta ilmoittaa poikkeamista malliteksteihin nähden, osapuolten on täytettävä tämä edellytys kyseisen säännön oikeuttavista perusteista riippumatta.

144 Näin ollen kantaja ei voi menestyksekkäästi väittää, ettei komission olisi pitänyt tukeutua sulautuman osapuolten RM-lomakkeessa esittämiin tietoihin, vaan sen olisi pitänyt arvioida ilmaisun ”tarjouksen mukainen” merkitystä ottamatta huomioon, mitä sulautuman osapuolet olivat ilmoittaneet RM-lomakkeessa.

145 Toiseksi kantaja väittää, ettei RM-lomakkeessa ollut tarpeen ilmoittaa ehdotettujen sitoumusten ja asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten välistä eroa, koska sulautuman osapuolet ja komissio eivät tuolloin pitäneet ilmaisun ”tarjouksen mukainen” sisällyttämistä tärkeänä, koska siinä ainoastaan edellytettiin markkinoille tulijalta ilmeistä asiaa eli lupaustensa noudattamista.

146 Tätä väitettä ei voida hyväksyä.

147 Koska lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen 10 artiklan 2 kohdassa säädetyn käytettyjä tai käyttämättä jätettyjä lähtö- ja saapumisaikoja koskevan periaatteen mukaan 80 prosentin käyttöaste on riittävä, ei nimittäin voida pitää itsestään selvänä, että markkinoille tulijan oletetaan lähtökohtaisesti harjoittavan tarjouksensa kohteena olevaa lentoliikennettä sataprosenttisesti voidakseen saada vakiintuneita oikeuksia.

148 Lisäksi kantajan väite osoittaa, että sulautuman osapuolet ajattelivat jo neuvotellessaan sitoumuksista komission kanssa, että ilmaisu ”tarjouksen mukainen” velvoittaa markkinoille tulijan tarjoamaan lentopalvelua tarjouksensa mukaisesti, jotta se voi saada vakiintuneita oikeuksia.

149 Koska ”tarjouksen mukaista” käyttöä koskeva velvoite ei kuitenkaan käy ilmi asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten sanamuodosta, sulautuman osapuolten olisi pitänyt mainita RM-lomakkeessa, että ehdotettujen sitoumusten sanamuodossa oleva poikkeama on oleellinen muutos, jotta komissio olisi kiinnittänyt siihen huomiota.

150 Koska sulautuman osapuolet eivät ole tuoneet tätä seikkaa komission tietoon ja ovat siten menetelleet soveltamisasetuksen liitteestä IV johtuvien velvoitteiden vastaisesti, kantaja ei voi perustellusti vedota siihen lopullisia sitoumuksia koskevan tulkintansa tueksi.

151 Kolmanneksi kantaja väittää, ettei RM-lomakkeessa ollut tarpeen mainita lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan sisältyvää ilmaisua ”tarjouksen mukainen”, koska sillä on selittävä merkitys ja koska se ei ole moniselitteinen eikä epäselvä.

152 Tämä väite ei voi menestyä.

153 Aluksi on todettava, että koska RM-lomakkeen 3 jaksossa osapuolet velvoitetaan ilmoittamaan kaikki poikkeamat mallitekstistä, sillä, että sanamuodon ero johtuu yksiselitteisen tai selkeän ilmaisun lisäämisestä, ei ole merkitystä.

154 Käsiteltävän asian olosuhteissa ei ole myöskään missään tapauksessa selvää, että kyseinen ilmaisu on merkityksellinen vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen kannalta.

155 Asiassa IAG/bmi annettuihin sitoumuksiin sisältyvien määräysten rakenteesta, joka perustuu sitoumusten jäsentämistapaan, ilmenee, että vakiintuneiden oikeuksien saamisen edellytyksistä määrätään lopullisten sitoumusten 1.3.2 kohdassa, joka vastaa lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaa, kun taas niiden 1.3.1 kohdan, joka vastaa kyseisten sitoumusten 1.9 kohtaa, tarkoituksena on täsmentää, mitä ”kilpailukykyistä lentopalvelua” voidaan käyttää käyttökauden aikana.

156 Komission ei näin ollen tarvinnut todeta, että ilmaisun ”tarjouksen mukainen” lisäämisellä lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan olisi pitänyt olla merkitystä vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen kannalta.

157 Lisäksi on muistutettava, että sulautuman osapuolten täyttämästä RM-lomakkeesta ilmenee, että lopullisiin sitoumuksiin sisältyvillä vakiintuneita oikeuksia koskevilla määräyksillä on sama merkitys kuin asiassa IAG/bmi annetuissa sitoumuksissa ”vähäisiä kielellisiä muutoksia” lukuun ottamatta.

158 Näin ollen kantajan väite, jonka mukaan komission olisi pitänyt ymmärtää vakiintuneita oikeuksia koskevat määräykset eri tavalla, ei ole perusteltu.

159 Neljänneksi tarkasteltaessa erityisesti sulautuman osapuolten ja komission välistä näkemystenvaihtoa ajanjaksolla, jona komissio vaati osapuolia sisällyttämään sitoumuksiinsa ”vakiintuneita oikeuksia”, komissio toteaa unionin yleisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen vastatessaan ”uskovansa tietävän”, että osapuolet olivat 18.–25.7.2013 ”keskustelleet tietyistä 16.7.2013 tehdyn [sitoumusta koskevan ehdotuksen] ja asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten välisistä eroista”.

160 Kantaja ei kuitenkaan missään vaiheessa – asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa, unionin yleisen tuomioistuimen kysymyksiin vastatessaan eikä edellä 159 kohdassa mainittuihin komission toteamuksiin vastatessaan – väittänyt, että sulautuman osapuolet saattoivat sitoumuksia koskevien neuvottelujen aikana nimenomaisesti komission tietoon sitoumuksia koskevan käsityksensä, jonka mukaan markkinoille tulijan on tarjottava lentopalvelua tarjouksensa mukaisesti voidakseen saada vakiintuneita oikeuksia.

161 Koska kantajan on – kuten edellä 140 kohdassa muistutettiin – osoitettava, että sulautuman osapuolet olivat kiinnittäneet komission huomion siihen, että lopullisten sitoumusten ja asiassa IAG/bmi annettuihin sitoumuksiin sisältyvien vakiintuneita oikeuksia koskevien määräysten sanamuodot poikkesivat toisistaan, ja koska kantaja ei ole esittänyt mitään merkityksellistä näyttöä edellä 159 kohdassa mainitusta sulautuman osapuolten ja komission välisestä näkemystenvaihdosta, on pääteltävä, etteivät sulautuman osapuolet tuoneet tätä sitoumusten sanamuodossa olevaa eroa komission tietoon kyseisen näkemystenvaihdon aikana.

162 Viidenneksi kantaja väittää, että lopullisten sitoumusten syntyhistoriasta ilmenee, että ilmaisu ”tarjouksen mukainen” on peräisin asiassa A++ annetuista sitoumuksista, jotka muodostavat lentoyhtiöiden lähtö- ja saapumisaikoja koskevien sitoumusten ”tämänhetkisen kehityksen tason”. Lisäksi komissio on monessa suhteessa tukeutunut näihin sitoumuksiin lopullisiin sitoumuksiin johtaneissa neuvotteluissa. Näin ollen kantaja väittää, ettei sulautuman osapuolten tarvinnut ilmoittaa tästä asiaan IAG/bmi nähden tehdystä lisäyksestä.

163 Tämä väite ei voi menestyä, koska se ei ole tosiseikkojen osalta perusteltu.

164 Ensinnäkään asiassa A++ annettujen sitoumusten sanamuoto ei muodosta ”tämänhetkisen kehityksen tasoa” ainakaan vakiintuneiden oikeuksien yhteydessä.

165 On nimittäin selvää, että asiassa A++ annetuissa sitoumuksissa ei määrätty vakiintuneiden oikeuksien myöntämisestä. Kyseisten sitoumusten 1.2.6 kohta ei siis koskenut vakiintuneiden oikeuksien myöntämisedellytyksiä.

166 Lisäksi sulautuman osapuolten oletettiin tästä syystä sisällyttävän sitoumuksiinsa komission nimenomaisesta pyynnöstä asian IAG/bmi sitoumuksiin sisältyvien kaltaisia vakiintuneita oikeuksia koskevia määräyksiä.

167 Merkitystä ei ole myöskään sillä kantajan mainitsemalla seikalla, että komissio pyysi tiettyjen lopullisten sitoumusten osien osalta sulautuman osapuolia ottamaan vaikutteita asiassa A++ annetuista sitoumuksista. Asian A++ määräykset, joihin kantaja viittaa, eivät liity vakiintuneisiin oikeuksiin.

168 Toiseksi kantajan väitteet lopullisten sitoumusten syntyhistoriasta ovat virheellisiä.

169 Sulautuman osapuolet toimittivat komissiolle 10., 14., 16. ja 25.7.2013 eri versioita laatimistaan sitoumuksista, jotta komissio voisi arvioida niitä.

170 Pitää paikkansa, että maininta ”tarjouksen mukaisesti” sisällytettiin 14.7.2013 tehtyyn sitoumuksia koskevaan ehdotukseen, mikä otettiin huomioon edellä 11 kohdassa mainitussa kantajan laatimassa vertailevassa versiossa.

171 On kuitenkin todettava, ettei 14.7.2013 tehtyyn sitoumuksia koskevaan ehdotukseen sisältyvien asiaa koskevien määräysten ja lopullisten sitoumusten 1.9 kohdan välillä ole jatkuvuussuhdetta.

172 Lopullisten sitoumusten 1.9–1.11 kohdalla ei muuteta vastaavia aikaisempia kohtia, vaan ne ovat uusi teksti, joka on lisätty yhtenä kokonaisuutena 16.7.2013 päivättyihin sitoumuksiin, mikä käy ilmi vertailtaessa 14.7.2013 tehtyä sitoumuksia koskevaa ehdotusta ja 16.7.2013 tehtyä sitoumuksia koskevaa ehdotusta, jonka kantaja on toimittanut kannekirjelmänsä liitteenä A 7.

173 Tätä tukee lisäksi kantaja itse, joka myöntää kannekirjelmän 127 kohdassa, että sulautuman osapuolet käyttivät asiassa IAG/bmi annettuja sitoumuksia perustana 16.7.2013 tehdyn sitoumuksia koskevan ehdotuksen laadinnassa, joten ei voida väittää, että 14.7.2013 tehdyn sitoumuksia koskevan ehdotuksen 1.11 kohdan ja lopullisten sitoumusten 1.9 kohdan välillä olisi jonkinlainen jatkuvuus.

174 Lisäksi on huomautettava, että kuten edellä 12 kohdassa todettiin, komissio pyysi nimenomaisesti kahdesti vakiintuneiden oikeuksien sisällyttämistä sitoumuksiin ja täsmensi 13.7.2013 lähettämässään sähköpostiviestissä, että niihin on sisällytettävä asiassa IAG/bmi ehdotettujen ”tyyppisiä” vakiintuneita oikeuksia.

175 Tältä osin on korostettava, että tähän pyyntöön vastatessaan sulautuman osapuolet täsmensivät, että sitoumuksiin oli sisällytetty vakiintuneita oikeuksia komission ”pyynnöstä”, kuten ilmenee 16.7.2013 päivätyn sitoumusehdotuksen saatteena olleesta sähköpostista, jolloin ehdotus sisälsi ensimmäistä kertaa vakiintuneita oikeuksia koskevia määräyksiä, jotka olivat samanlaisia kuin lopullisissa sitoumuksissa olevat määräykset.

176 Sulautuman osapuolet vahvistivat lisäksi 18. ja 30.7.2013 päivätyissä RM-lomakkeissa noudattavansa asiassa IAG/bmi annettuja sitoumuksia eivätkä viitanneet mihinkään vakiintuneita oikeuksia koskevissa määräyksissä olevaan eroon.

177 Näin ollen kantajan väitteitä, jotka koskevat lopullisten sitoumusten syntyhistoriaa ja sitä, että asiassa A++ annetut sitoumukset muodostavat ”tämänhetkisen kehityksen tason”, ei voida hyväksyä.

178 Kuudenneksi kantaja väittää, että sen sitoumusten ja asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten välinen ero ja erityisesti maininta ”tarjouksen mukaisesti” johtuvat siitä, että asiasta IAG/bmi poiketen käsiteltävä asia koskee vain yhtä lentoliikenteen reittiä.

179 Koska kantajan väitteet on ymmärrettävä siten, että sanamuodon muutokset on tulkittava RM-lomakkeessa olevien tietojen mukaisesti ”käsiteltävän asian erityisten olosuhteiden edellyttämiksi täsmennyksiksi”, myöskään tätä argumenttia ei voida hyväksyä.

180 Yhtäältä kantaja itse kiistää tämän väitteen. Se nimittäin toteaa unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksiin 14.2.2020 antamiensa kirjallisten vastausten 3 kohdassa, ettei ilmaisua ”tarjouksen mukainen” voida sulautuman osapuolten mielestä pitää ”käsiteltävän asian erityisten olosuhteiden edellyttämänä täsmennyksenä”.

181 Toisaalta ja joka tapauksessa on todettava, ettei lentoliikenteen reittien lukumäärällä ole mitään merkitystä arvioitaessa sitä, millä tasolla lähtö- ja saapumisaikoja on käytettävä, jotta niitä voidaan pitää ”tarkoituksenmukaisena käyttönä” vakiintuneiden oikeuksien myöntämiseksi.

182 Seitsemänneksi on vielä tutkittava joitakin muita kantajan väitteitä. Se väittää, että komission olisi pitänyt havaita lopullisten sitoumusten tekstissä tehty muutos asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten merkityksellisiin määräyksiin nähden ja että ”sen olisi pitänyt arvioida muotoilua ja sen mahdollisia vaikutuksia”. Lisäksi kantaja katsoo unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin antamissaan vastauksissa, että komissio on vertaillut ”huolellisesti” asian kannalta merkityksellisten määräysten sanamuotoa ja että se oli tuolloin ymmärtänyt ja hyväksynyt sen, että niihin oli sisällytetty asiassa A++ annettujen sitoumusten ”teknisiä osatekijöitä”.

183 Kantaja väittää kuitenkin samanaikaisesti, että ”kenelläkään ei ollut tosiasiallisesti syytä tutkia nyt käsiteltävää erityistä muotoilua” ja ettei ”[sulautuman] osapuolten eikä komission ollut tarpeen tutkia kyseistä muotoilua”.

184 Kantajan väitteet eivät missään tapauksessa voi menestyä.

185 Jos kantajan on ymmärrettävä väittävän, että komissio oli tietoinen sanamuodon muutoksesta, joka johtui ilmaisun ”tarjouksen mukainen” lisäämisestä, tällä väitteellä ei ole merkitystä.

186 Komissio näyttää nimittäin myöntävän huomanneensa sitoumusten sanamuodon muutokset. Tästä ei kuitenkaan seuraa, että komission olisi pitänyt päätellä tästä, että nämä muutokset olivat olennaisia lopullisten sitoumusten 1.10 kohdassa olevan käsitteen ”tarkoituksenmukainen käyttö” tulkinnassa ja etteivät ne olleet pelkkiä ”vähäisiä kielellisiä muutoksia”.

187 Samoista syistä ei voida hyväksyä väitettä, jonka mukaan komissio oli ymmärtänyt ja hyväksynyt asiassa A++ annettujen sitoumusten ”teknisten osatekijöiden” sisällyttämisen.

188 Luokitellessaan lisäyksen ”tarjouksen mukainen” ”pieneksi kielelliseksi muutokseksi” komissio piti tätä lisäystä nimenomaan ”teknisenä” eikä olennaisena seikkana.

189 Jos kantajan väitteet olisi ymmärrettävä siten, että mikäli komissio olisi noudattanut tutkinnassaan vaadittua huolellisuutta, sen olisi pitänyt paitsi havaita sanamuodon muutos myös ymmärtää tämä muutos merkitykselliseksi ja olennaiseksi vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen kannalta, on todettava, että tällainen väite olisi perusteeton.

190 Unionin yleinen tuomioistuin viittaa tältä osin edellä 129–133 kohdassa esitettyihin komission ja keskittymästä ilmoittavien yritysten velvollisuuksiin.

191 Kuten edellä 116 kohdassa muistutettiin, komissiolla on tosin velvollisuus ”osoittaa mitä suurinta huolellisuutta yrityskeskittymien valvontaa harjoittaessaan”.

192 Tämän velvollisuuden tarkoituksena ei kuitenkaan ole vapauttaa keskittymästä ilmoittavia yrityksiä velvollisuudesta toimittaa RM-lomakkeessa täsmällisiä ja oikeita tietoja.

193 Yritys, joka on toimittanut palautuslomakkeessa tietoja, ei nimittäin lähtökohtaisesti voi vedota siihen, että komission on jätettävä mainitut tiedot huomiotta ja tutkittava ehdotettujen sitoumusten sanamuotoa tarkemmin.

194 Kantajan väite merkitsee nimenomaan sitä, että komission olisi pitänyt ymmärtää ilmaisu ”tarjouksen mukainen” vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen kannalta merkitykselliseksi siitä huolimatta, että sulautuman osapuolten RM-lomakkeessa toimittamat tiedot olivat toisensuuntaisia.

195 Käsiteltävässä asiassa komissio saattoi kuitenkin virhettä tekemättä katsoa riidanalaisessa päätöksessä, että lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan sisältyvä ilmaisu ”tarjouksen mukainen” on merkityksetön vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen kannalta.

196 Kun otetaan huomioon edellä 169–175 kohdassa mainittu sitoumusten syntyhistoria, komission ei tarvinnut pitää 14.7.2013 ja 16.7.2013 tehtyjen sitoumuksia koskevien ehdotusten sanamuotojen välistä eroa olennaisena.

197 Tämä pätee etenkin, kun asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten määräysten rakenteen, joka perustuu sitoumusten jäsentämistapaan, mukaan vakiintuneiden oikeuksien saamisen edellytyksistä määrätään lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaa vastaavassa kohdassa.

198 Koska kantaja muutti lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaa lisäämällä siihen ilmaisun ”tarjouksen mukainen”, komissiolla oli näin ollen sitäkin vähemmän syytä pitää tätä sanamuodon muutosta muuna kuin RM-lomakkeessa tarkoitettuna ”vähäisenä kielellisenä muutoksena”.

199 Jos sulautuman osapuolilla olisi ollut tarkoitus antaa lopullisiin sitoumuksiin sisältyville vakiintuneita oikeuksia koskeville säännöksille eri merkitys kuin asian IAG/bmi sitoumuksiin sisältyneille määräyksille, ne olisivat voineet ja niiden olisi pitänyt ilmoittaa niistä komissiolle mainitsemalla ne selvästi RM-lomakkeessa.

200 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, ettei kantaja ole onnistunut kumoamaan riidanalaisen päätöksen 63 kohdassa esitettyä päätelmää. Tästä seuraa, että lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan sisältyvä muotoilu ”tarjouksen mukainen” on pelkkä ”vähäinen kielellinen muutos” verrattuna asiassa IAG/bmi annettuihin sitoumuksiin, joiden mukaan vakiintuneiden oikeuksien myöntäminen ei edellytä tarjouksen mukaista lentoliikennepalvelun harjoittamista käyttökauden aikana.

Kyseessä olevien määräysten systemaattinen tulkinta

201 Riidanalaisen päätöksen 57 kohdan mukaan se, että lopullisissa sitoumuksissa määritellään ”väärinkäyttö” mutta ei ”tarkoituksenmukaista käyttöä”, viittaa siihen, että ”tarkoituksenmukainen käyttö” vastaa ”väärinkäytön puuttumista”. Näin ollen tilannetta, joka ei vastaa lähtö- ja saapumisaikojen ”väärinkäyttöä”, voidaan pitää ”tarkoituksenmukaisena käyttönä”.

202 Riidanalaisen päätöksen 64 kohdassa todetaan, että vakiintuneista oikeuksista määrätään lopullisten sitoumusten 1.10 kohdassa, kun taas 1.9 kohta liittyy lähtö- ja saapumisaikoja koskevan sitoumuksen tavoitteeseen. Riidanalaisen päätöksen mukaan olisi siis kyseisten määräysten rakenteen vastaista asettaa vakiintuneiden oikeuksien myöntämiselle lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan perustuvia edellytyksiä.

203 Kantaja kiistää tämän tulkinnan useilla argumenteilla.

204 Tarkasteltaessa riidanalaisessa päätöksessä omaksuttua komission tulkintaa kantajan argumenteista on ensinnäkin todettava, että siltä osin kuin on kyse riidanalaisessa päätöksessä tehdystä ”tarkoituksenmukaisen käytön” rinnastamisesta lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” puuttumiseen, edellä 100 kohdassa todetaan, ettei ilmaisu ”tarkoituksenmukainen käyttö” ole sellaisenaan täysin toimiva, vaan se edellyttää tiettyä viitekehystä, jonka perusteella voidaan määrittää, mitä voidaan tietyssä tapauksessa pitää ”tarkoituksenmukaisena” käyttönä.

205 Näin ollen mikään ei yleisesti estä tukeutumasta lopullisten sitoumusten muihin määräyksiin pyrittäessä antamaan tarkoituksenmukaisen käytön käsitteelle täsmällinen merkitys.

206 Toiseksi ”tarkoituksenmukaisen käytön” rinnastaminen lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” puuttumiseen on perusteltua useasta syystä.

207 Ensinnäkin väärinkäytön käsitteellä on merkitys, joka voidaan ymmärtää ”epäasianmukaiseksi tai sopimattomaksi käytöksi”, kuten edellä 103 kohdassa todetaan, joten ”tarkoituksenmukaisen käytön” rinnastaminen ”väärinkäytön” puuttumiseen vaikuttaa mahdolliselta.

208 Tämän jälkeen kantaja väittää, että väliintulija on käyttänyt lähtö- ja saapumisaikoja vain osittain. Lopullisten sitoumusten 1.13 kohdan b alakohdassa määrätään nimenomaisesti lähtö- ja saapumisaikojen vajaakäytöstä luokittelemalla se ”väärinkäytöksi”.

209 Lopuksi on todettava, että asian IAG/bmi sitoumuksissa, jotka sulautuman osapuolten olisi pitänyt ottaa komission nimenomaisesta pyynnöstä vakiintuneiden oikeuksien malliksi lopullisissa sitoumuksissa, ”väärinkäyttöä” koskevat määräykset sisältyvät jaksoon, jonka otsikko on ”Lentolähtö- ja saapumisaikoja koskevien vakiintuneiden oikeuksien myöntäminen”. Näin ollen on katsottava, että näiden sitoumusten jäsentämistavan mukaisesti ”väärinkäyttöä” koskevat määräykset ovat merkityksellisiä vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen kannalta.

210 Toisin kuin kantaja väittää, oikeudellisten tekstien jaksojen otsikot ovat nimittäin merkityksellisiä oikeussääntöjen systemaattisessa tulkinnassa.

211 Kuten edellä 200 kohdassa todettiin, sulautuman osapuolten oli kuitenkin tarkoitus ottaa käyttöön asiassa IAG/bmi ehdotetun kaltaisia vakiintuneita oikeuksia, ja komissio saattoi perustellusti katsoa, että näiden sitoumusten 1.3.1 kohdan ja lopullisten sitoumusten 1.9 kohdan sanamuodon välinen ero oli vain ”vähäinen kielellinen muutos”, joka ei ilmennä sulautuman osapuolten tahtoa antaa eri merkitys lopullisissa sitoumuksissa määrätyille vakiintuneille oikeuksille.

212 Näin ollen on katsottava, että ”väärinkäyttöä” koskevat määräykset voivat olla käsiteltävässä asiassa merkityksellisiä vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen kannalta.

213 Toiseksi, kuten edellä 197 kohdassa jo todettiin, asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten merkityksellisten määräysten rakenteen mukaan vakiintuneiden oikeuksien saamista koskevista ehdoista määrätään lopullisten sitoumusten 1.3.2 kohdassa, joka vastaa lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaa, kun taas niiden 1.3.1 kohdan, joka vastaa lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaa, tarkoituksena on täsmentää, mitä ”kilpailukykyistä lentopalvelua” voidaan käyttää käyttökauden aikana.

214 Lopullisissa sitoumuksissa on tämä sama rakenne, kuten niihin sisältyvien ilmaisujen määritelmistä selvästi ilmenee.

215 Kyseessä olevien määräysten rakenne selkeytyy vielä, kun asioissa A++ ja IAG/bmi annettujen sitoumusten kohtia, jotka koskevat ”kilpailukykyisen lentopalvelun” yksilöintiä, verrataan lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan.

216 Asiassa A++ annettujen sitoumusten 1.2.6 kohdasta, jossa ei sitä paitsi määrätä vakiintuneiden oikeuksien hankkimisen mahdollisuudesta, nimittäin ilmenee, että markkinoille tulijan on tarkoitus käyttää lähtö- ja saapumisaikoja yksinomaan ”tarjotakseen tarjouksessa esitettyjä palveluja” ja ettei se voi käyttää niitä toisen reitin liikennöintiin. Tältä osin tarjousta koskevalla viittauksella pyritään täsmentämään lähtö- ja saapumisaikojen laillista käyttöä kyseessä olevilla lentoreiteillä.

217 Asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten 1.3.1 kohdassa, joka koskee ”kilpailukykyistä lentoliikennettä”, täsmennetään asiassa A++ annettujen sitoumusten 1.2.6 kohdan tavoin lähtö- ja saapumisaikojen laillista käyttöä. Sen sijaan, että tältä osin viitattaisiin markkinoille tulijan tarjoukseen, laillisen käytön käsitettä täsmennetään sen ensimmäisessä virkkeessä siten, että sillä tarkoitetaan palvelun tarjoamista asianomaisen lentoasemaparin välillä. Koska asiassa AIG/bmi markkinoille tulijalla on kuitenkin mahdollisuus hankkia vakiintuneita oikeuksia, mikä merkitsee nimenomaan mahdollisuutta käyttää lähtö- ja saapumisaikoja millä tahansa lentoreitillä, 1.3.2 kohdan toisessa virkkeessä on ollut hyödyllistä selventää, että kieltoa käyttää lähtö- ja saapumisaikoja toisella lentoasemaparilla ei sovelleta absoluuttisesti vaan ainoastaan käyttökauden aikana siihen saakka, kunnes markkinoille tulija on saanut vakiintuneita oikeuksia.

218 Asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten yhteydessä niiden 1.3.1 kohdan toinen virke voidaan ymmärtää siten pelkäksi selvennykseksi.

219 Lopullisten sitoumusten 1.9 kohdassa noudatetaan lähtökohtaisesti asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten 1.3.1 kohdan mallia. Lopullisten sitoumusten 1.9 kohdan ensimmäisessä virkkeessä lähtö- ja saapumisaikojen laillista käyttöä nimittäin täsmennetään toteamalla, että markkinoille tulija voi ”yleensä” käyttää lähtö- ja saapumisaikoja vain kyseisen kaupunkiparin välisen reitin liikennöintiin. Sen toisessa virkkeessä täsmennetään, että tätä kieltoa ei sovelleta, jos markkinoille tulija on harjoittanut tällaista palvelua käyttökauden aikana.

220 Näin ollen käy ilmi, että ilmaisun ”tarjouksen mukainen” lisääminen poikkeaa selvästi asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten vastaavien määräysten, joita sulautuman osapuolten oli tarkoitus käyttää mallina, jäsentämistavasta, koska kyseinen ilmaisu on ymmärrettävä vakiintuneiden oikeuksien saamisen ”tosiasialliseksi” määritelmäksi, kuten kantaja väittää.

221 Asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten 1.3.1 kohdan toisella virkkeellä pyritään ainoastaan selventämään sitä, että kieltoa käyttää lähtö- ja saapumisaikoja toisella kaupunkiparilla ei sovelleta vakiintuneiden oikeuksien hankkimiseen. Tässä virkkeessä ei siten aseteta laadullisia vaatimuksia lähtö- ja saapumisaikojen käytölle muilla reiteillä.

222 Lisäksi asian A++ sitoumuksissa markkinoille tulijan tarjousta koskevalla viittauksella pyritään ainoastaan selventämään sitä, että lähtö- ja saapumisaikoja voidaan käyttää ainoastaan mainitussa tarjouksessa määrätyllä reitillä, eikä siinä aseteta vaatimuksia lähtö- ja saapumisaikojen käyttämiselle.

223 Vaikka edellä esitetystä ilmenee, että yhdistäessään asiassa IAG/bmi annetuista sitoumuksista otetut määräykset ja asiassa A++ annettuihin sitoumuksiin sisältyvän virkkeen osan sulautuman osapuolet poikkesivat asiassa IAG/bmi annetuista sitoumuksista, joita niiden oli kuitenkin tarkoitus käyttää mallina, on todettava, että tulkinta, jonka mukaan lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan sisältyy vakiintuneiden oikeuksien ”tosiasiallinen” määritelmä, on useammasta syystä ristiriidassa kyseessä olevien määräysten rakenteen kanssa.

224 Ensinnäkin, kuten lopullisten sitoumusten 1.9 ja 1.10 kohdasta ilmenee ja kuten määritelmät sisältävä kyseisten sitoumusten osa vahvistaa, ensin mainitussa kohdassa pyritään täsmentämään lähtö- ja saapumisaikojen käyttöä käyttökauden aikana, kun taas jälkimmäisessä kohdassa täsmennetään edellytyksiä, joiden täyttymistä vakiintuneiden oikeuksien saaminen edellyttää.

225 Näissä olosuhteissa olisi kyseisten määräysten rakenteen vastaista katsoa, että lopullisten sitoumusten 1.9 kohdan toisessa virkkeessä esitetään vakiintuneiden oikeuksien myöntämisedellytysten ”tosiasiallinen” määritelmä.

226 Toiseksi, jos noudatettaisiin näkemystä, jonka mukaan lopullisten sitoumusten 1.9 kohta sisältää vakiintuneiden oikeuksien myöntämisedellytysten ”tosiasiallisen” määritelmän, tällä käsitteellä olisi kaksi määritelmää, ja se johtaisi lisäksi ristiriitaisiin vakiintuneiden oikeuksien myöntämistä koskeviin edellytyksiin.

227 Yhtäältä lopullisten sitoumusten 1.9 kohdan toisesta virkkeestä nimittäin ilmenee, että markkinoille tulijan on täytynyt harjoittaa ”tarjouksen mukaista” lentoliikennettä käyttökauden aikana, ja toisaalta lopullisten sitoumusten 1.10 kohdasta ilmenee, että markkinoille tulijan on täytynyt käyttää lähtö- ja saapumisaikoja ”tarkoituksenmukaisesti” käyttöjakson aikana.

228 Tältä osin kantajan väite, jolla pyritään poistamaan tämä ristiriita, ei voi menestyä.

229 Kantajan mukaan ”lopullisten sitoumusten 1.9 ja 1.10 kohdan välisen ristiriidan välttämiseksi” on tutkittava, onko lähtö- ja saapumisaikoja käytetty ”tarjouksen mukaisesti”, jotta voidaan määrittää, onko kyseessä ”tarkoituksenmukainen käyttö”.

230 Kantajan väite tarkoittaa kuitenkin sitä, että lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan sisältyvä ilmaisu ”tarjouksen mukainen” ensinnäkin asetetaan vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen edellytykseksi, mikä on siten ristiriidassa kyseisten sitoumusten 1.10 kohdan kanssa, ja että tämä ristiriita poistetaan tämän jälkeen rinnastamalla ”tarkoituksenmukainen käyttö” ”tarjouksen mukaiseen” käyttöön.

231 Tällainen tulkintatapa ei ole pelkästään keinotekoinen, vaan se on myös ristiriidassa sen seikan kanssa, että lopullisten sitoumusten 1.10 kohdasta ilmenee nimenomaisesti, että se sisältää vakiintuneiden oikeuksien määritelmän, jossa määrätään näiden oikeuksien myöntämisedellytyksistä.

232 Kolmanneksi RM-lomakkeessa olevien tietojen merkityksellisyyttä koskevasta tarkastelusta ilmenee, että ilmaisu ”tarjouksen mukainen” on vain ”vähäinen kielellinen muutos”.

233 Näin ollen ei voida hyväksyä kantajan näkemystä, jonka mukaan ilmaisu ”tarjouksen mukainen” asetetaan vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen olennaiseksi edellytykseksi ja että sillä korvataan käytännössä lopullisten sitoumusten 1.10 kohdassa nimenomaisesti asetettu edellytys.

234 Näin ollen lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaan sisältyvää käsitettä ”tarkoituksenmukainen käyttö” on vaikea tulkita siitä syystä, että sulautuman osapuolet ovat sisällyttäneet mainittujen sitoumusten 1.9 kohtaan ilmaisun ”tarjouksen mukainen”. Sen sijaan, että sulautuman osapuolet olisivat käyttäneet asiassa IAG/bmi annettujen sitoumusten kaltaisia määräyksiä, kuten komissio nimenomaisesti pyysi, ne päättivät yhdistää näiden sitoumusten määräykset asiassa A++ annetuista sitoumuksista otettuihin osiin ja lisätä lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan ilmaisun ”tarjouksen mukainen”.

235 Kolmanneksi on todettava, ettei kantaja ole esittänyt lopullisiin sitoumuksiin sisältyvien merkityksellisten määräysten rakennetta koskevia argumentteja, joilla voitaisiin kyseenalaistaa ”tarkoituksenmukaisen käytön” rinnastaminen kyseisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” puuttumiseen.

236 Kantaja väittää tässä yhteydessä ensinnäkin, että lopullisten sitoumusten 1.13 ja 1.14 kohtaan sisältyvillä ”väärinkäyttöä” koskevilla määräyksillä on oma tarkoituksensa, minkä vuoksi lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa olevaa ilmaisua ”väärinkäyttö” ei voida käyttää kyseisten sitoumusten 1.10 kohtaan sisältyvän ilmaisun ”tarkoituksenmukainen käyttö” merkityksen määrittämisessä.

237 Kantaja toteaa tältä osin, että komission aikaisemmin hyväksymät lähtö- ja saapumisaikoja koskevat sitoumukset sisälsivät ”väärinkäyttöä” koskevia kohtia, vaikka niissä ei määrätty vakiintuneista oikeuksista, kuten esimerkiksi asiassa A++ annetuissa sitoumuksissa.

238 Kantaja väittää tässä yhteydessä lisäksi, että ”väärinkäyttöä” koskevien ehtojen tavoitteena on suojata lähtö- ja saapumisaikoja koskevan sitoumuksen sekä lähtö- ja saapumisaikoja käyttöön antavan lentoyhtiön koskemattomuutta.

239 Nämä väitteet ovat merkityksettömiä. Tältä osin riittää, kun todetaan, kuten komissio perustellusti tekee, että se, että ”väärinkäyttöä” koskevilla määräyksillä on oma tavoitteensa, ei sulje pois sitä, että ”väärinkäyttöä” koskevien lopullisten sitoumusten 1.13 kohta voi olla merkityksellinen myös määritettäessä sitä, mikä on ”tarkoituksenmukaista käyttöä”.

240 Toiseksi kantaja väittää, että ”väärinkäyttöä” tutkitaan jatkuvasti lähtö- ja saapumisaikojen käyttökauden aikana eli kuuden IATA-kauden aikana, kuten lopullisten sitoumusten 1.13 ja 1.14 kohdasta ilmenee, kun taas ”tarkoituksenmukaista käyttöä” tutkitaan käyttökauden lopussa, kuten lopullisten sitoumusten 1.11 kohdasta ilmenee.

241 Kantaja päättelee tästä, että on ”järjetöntä ja keinotekoista” tutkia käyttökauden lopussa, onko kyse ”väärinkäytöstä”. Lopullisten sitoumusten 1.14 kohdassa nimittäin määrätään, että jos markkinoille tulija ”käyttää väärin” lähtö- ja saapumisaikoja, lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamista koskeva sopimus päätetään siten, että ”väärinkäyttöön syyllistyvä markkinoille tulija ei voi saavuttaa käyttökauden loppua eikä vaatia aikaisempien oikeuksien myöntämistä”.

242 Tältä osin on korostettava, että toisin kuin kantaja väittää, ”väärinkäytön” jatkuva tutkiminen käyttökauden aikana ei tarkoita, että ”tarkoituksenmukaista käyttöä” olisi tarpeetonta tutkia myöhemmin. On nimittäin aina mahdollista, että lopullisten sitoumusten 1.14 kohdassa määrättyä menettelyä ei ole noudatettu, että markkinoille tulija on lopettanut ”väärinkäytön” asetetussa määräajassa tai että osapuolet eivät vetoa oikeuteensa irtisanoa lähtö- ja saapumisaikojen vapauttamista koskeva sopimus sillä perusteella, että markkinoille tulija on syyllistynyt väärinkäyttöön.

243 Kolmanneksi kantaja väittää, että ”tarkoituksenmukaisen käytön” rinnastaminen ”väärinkäytön” puuttumiseen tekee tyhjäksi lopullisten sitoumusten 1.11 kohdassa määrätyn menettelyn, jonka mukaan komissio, jota asiamies avustaa, hyväksyy tarvittaessa vakiintuneet oikeudet. Siltä osin kuin markkinoille tulija noudattaa lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen mukaista käytettyjä tai käyttämättä jätettyjä lähtö- ja saapumisaikoja koskevaa periaatetta ja lisäksi käyttää lähtö- ja saapumisaikoja ilman ”väärinkäyttöä”, sille jaetaan seuraavalla aikataulukaudella lähtö- ja saapumisajat suoraan kyseisen asetuksen 8 artiklan 2 kohdan nojalla. Jos tämä olisi riittänyt vakiintuneiden oikeuksien saamiseen, sitoumuksissa olisi määrätty, että markkinoille tulijalla katsotaan olevan vakiintuneet oikeudet, jos sen lähtö- ja saapumisaikojen käyttö jatkuu käyttökauden lopussa lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen mukaisesti.

244 Tältä osin komissio toteaa vastineensa 83 kohdassa kantajan tätä kiistämättä, että kantaja rajaa lopullisten sitoumusten 1.13 kohtaan sisältyvien ”väärinkäyttöä” koskevien säännösten soveltamisalan virheellisesti käytettyjä tai käyttämättä jätettyjä lähtö- ja saapumisaikoja koskevaan periaatteeseen. Lopullisten sitoumusten 1.13 kohdan sanamuodosta nimittäin ilmenee, ettei ”väärinkäytön” puuttumista voida todeta pelkästään viimeksi mainitun säännön noudattamisen perusteella.

245 Neljänneksi kantajan väite, joka koskee väitettyä ”johdonmukaista järjestelmää”, ei ole vakuuttava.

246 Kantajan mukaan lopullisten sitoumusten 1.1, 1.9, 1.10, 1.24, 1.26 ja 1.27 kohdasta ilmenee, että ne muodostavat johdonmukaisen järjestelmän, jossa markkinoille tulijoiden käyttöön annetaan lähtö- ja saapumisaikoja, jotta ne voivat liikennöidä kyseessä olevalla lentoasemaparilla päivittäin enintään seitsemän vuoroa viikossa. Kantajan mukaan markkinoille tulijoiden on muodollisen tarjouksensa ”tärkeimpien ehtojen” yhteydessä täsmennettävä vuorojen määrä ja siten hakemansa lähtö- ja saapumisajat. Muodolliset tarjoukset arvioidaan ja tarvittaessa luokitellaan aiheutettavan kilpailupaineen tehokkuuden perusteella. Haettu vuorotiheys on kantajan mukaan yksi arviointiperuste. Kun lähtö- ja saapumisajat on jaettu muodollisen tarjouksen perusteella, markkinoille tulijan oletetaan käyttävän näitä lähtö- ja saapumisaikoja tarjouksen mukaisesti kuuden peräkkäisen kauden ajan, ennen kuin se voi käyttää niitä toisella kaupunkiparilla sellaisen arvioinnin perusteella, jolla pyritään määrittämään, onko mahdollinen markkinoille tulija käyttänyt lähtö- ja saapumisaikoja ”tarkoituksenmukaisesti”.

247 On todettava, että kantajan väitteissä tehdään päätelmiä uuden tulokkaan tarjousta koskevista määräyksistä ja tämän tarjouksen arvioinnista vakiintuneiden oikeuksien myöntämistä koskevaan lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaan sisältyvän ilmaisun ”tarkoituksenmukainen käyttö” tulkitsemiseksi.

248 Kuten komissio perustellusti toteaa, uuden markkinoille tulijan tarjousta ja tämän tarjouksen arviointia koskevat määräykset ovat kuitenkin merkityksellisiä, kun uudelle markkinoille tulijalle myönnetään korjaavia lähtö- ja saapumisaikoja, mutta niiden tarkoituksena ei ole systemaattisesti asettaa

edellytyksiä, jotka uuden markkinoille tulijan on täytettävä voidakseen saada vakiintuneita oikeuksia. Samasta syystä kantaja ei voi vedota siihen, että komissio ja riippumaton asiamies ovat arvioineet väliintulijan tarjousta.

249 Edellä esitetystä seuraa, että kyseessä olevien määräysten systemaattisen tulkinnan mukaan lopullisten sitoumusten 1.10 kohtaan sisältyvä ilmaisu ”tarkoituksenmukainen käyttö” voidaan ymmärtää siten, ettei kyseessä ole mainittujen sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitettu ”väärinkäyttö”. Kantaja ei näin ollen ole osoittanut, että komission riidanalaisessa päätöksessä omaksuma systemaattinen tulkinta on ristiriidassa lopullisten sitoumusten määräysten yleisen rakenteen kanssa.

Kyseessä olevien määräysten tulkinta ottamalla huomioon niiden tavoite ja asiayhteys

250 Riidanalaisen päätöksen 54–57 kohdan mukaan vakiintuneiden oikeuksien myöntämisellä pyritään kannustamaan mahdollista markkinoille tulijaa liikennöimään Lontoo–Philadelphia-reitillä. Tässä yhteydessä on tärkeää, että vakiintuneiden oikeuksien myöntämisperusteet ovat selviä ja todennettavissa ja että niillä taataan markkinoille tulijalle oikeusvarmuus. Kyseisen päätöksen mukaan tarvittava oikeusvarmuus voidaan taata ainoastaan tulkitsemalla ”tarkoituksenmukainen käyttö” lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” puuttumiseksi.

251 Kantaja kiistää tämän tulkinnan useilla argumenteilla.

252 Kantaja väittää etenkin, ettei riidanalaisessa päätöksessä omaksutussa tulkinnassa oteta huomioon kyseessä olevien määräysten tavoitetta ja asiayhteyttä.

253 Ensinnäkin kyseessä olevien määräysten tavoitteesta, jonka perusteella käsitettä ”tarkoituksenmukainen käyttö” on tulkittava, kantaja väittää, että lopullisilla sitoumuksilla pyritään varmistamaan, että korjaavia lähtö- ja saapumisaikoja käytetään kuuden käyttökauden aikana siten, että luodaan mahdollisimman suuri kilpailupaine ja tarjotaan kuluttajille mahdollisimman suuri hyöty erityisesti toistamalla mahdollisuuksien mukaan US Airwaysin aiemmin hoitama päivittäinen palvelu. Tässä yhteydessä kantaja väittää, että lopullisten sitoumusten tarkoituksena on poistaa kaikki sulautumasta aiheutuvat vakavat epäilyt. Näin ollen komission tulkinta on virheellinen, koska siinä pidetään lähtö- ja saapumisaikojen houkuttelevuuden lisäämistä koskevaa tavoitetta liian merkityksellisenä.

254 Tässä yhteydessä on muistutettava, että sitoumukset ovat erottamaton osa hyväksymispäätöstä ja niitä on tulkittava sen perusteella, kuten edellä 112 kohdassa todettiin.

255 Kuten erityisesti lopullisten sitoumusten ensimmäisestä kohdasta ilmenee, sulautuman osapuolet ovat antaneet ne, jotta komissio voi todeta, että ne hälventävät sen vakavat epäilyt ja että sulautuma soveltuu siten sisämarkkinoille.

256 Kuten kantaja myöntää kannekirjelmän 14 kohdassa, komissio nimittäin katsoi, että vakiintuneiden oikeuksien sisällyttäminen oli tarpeen sulautumaa koskevien vakavien epäilyjen poistamiseksi.

257 Tältä osin hyväksymispäätöksen 179 kohdasta ilmenee, että komission mielestä lähtö- ja saapumisaikoja koskevat sitoumukset voidaan hyväksyä vain, jos on riittävän selvää, että uusi markkinoille tulija ottaa lähtö- ja saapumisajat tosiasiallisesti käyttöön.

258 Niinpä vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen ilmoitettu tavoite oli lisätä lähtö- ja saapumisaikojen tarjonnan houkuttelevuutta, kuten 30.7.2013 päivätyn palautuslomakkeen 1.1 kohdasta ilmenee ja kuten hyväksymispäätöksen 181 kohdassa vahvistetaan.

259 Lisäksi on muistutettava, että komissio totesi hyväksymispäätöksen 186 kohdassa, että kun otetaan huomioon ”tiedot todennäköisestä ja oikea-aikaisesta markkinoille tulosta”, lähtö- ja saapumisaikoja koskeva sitoumus oli ”ratkaiseva tekijä todennäköisessä ja oikea-aikaisessa pääsyssä Lontoo–Philadelphia-reitille”.

260 Kuten edellä 118 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä lisäksi ilmenee, komission on voitava todeta varmasti, että sitoumukset voidaan panna täytäntöön.

261 Tästä seuraa, kuten riidanalaisen päätöksen 55 kohdassa todetaan, että vakiintuneiden oikeuksien sisällyttämisellä lopullisiin sitoumuksiin pyrittiin kannustamaan markkinoille tulijaa ottamaan käyttöön lähtö- ja saapumisaikoja, jotta sitoumukset pannaan riittävän todennäköisesti tosiasiallisesti täytäntöön.

262 Kantajan väitettä, joka koskee ”mahdollisimman suurta kilpailupainetta”, mikä tarkoittaa erityisesti sitä, että US Airwaysin aikaisemmin hoitama päivittäinen palvelu toistetaan mahdollisuuksien mukaan, ei sitä vastoin voida hyväksyä.

263 Ensinnäkään hyväksymispäätös ei nimittäin tue mahdollisimman suurta kilpailupainetta koskevaa väitettä, kuten edellä esitetystä tarkastelusta ilmenee. Vaikka kantaja tukeutuu tältä osin hyväksymispäätöksen 180 ja 186 kohtaan, on riittävää todeta, ettei näiden kohtien sanamuoto itsessään tue sen väitettä.

264 Toiseksi myöskään mahdollisen uuden tulokkaan tarjousta ja valintamenettelyä koskevat lopullisten sitoumusten 1.24–1.27 kohta, joista kantajan mukaan seuraa, että toimijaksi valitaan se, joka luo tehokkaimman kilpailupaineen, eivät tue mahdollisimman suurta kilpailupainetta koskevaa väitettä.

265 Tässä yhteydessä on riittävää huomauttaa, että edellä 248 kohdassa todettiin, että uuden markkinoille tulijan tarjousta ja tämän tarjouksen arviointia koskevat määräykset ovat merkityksellisiä, kun uudelle markkinoille tulijalle myönnetään korjaavia lähtö- ja saapumisaikoja, mutta niiden tarkoituksena ei ole määrittää edellytyksiä, jotka uuden markkinoille tulijan on täytettävä voidakseen saada vakiintuneita oikeuksia.

266 Kolmanneksi vakiintuneiden oikeuksien luonne on ristiriidassa sen kantajan väitteen kanssa, jonka mukaan tarkoituksenmukaisen käytön käsitettä on tulkittava siten, että varmistetaan ”mahdollisimman suuri kilpailupaine”.

267 Vakiintuneiden oikeuksien myöntäminen merkitsee nimittäin sitä, että markkinoille tulija voi käyttää lähtö- ja saapumisaikoja millä tahansa lentoreitillä kuuden IATA-kauden pituisen liikennöintijakson jälkeen. Näin ollen vakiintuneiden oikeuksien sisällyttämisellä lopullisiin sitoumuksiin ei voida pyrkiä luomaan mahdollisimman suurta kilpailupainetta Lontoo–Philadelphia-reitillä.

268 Neljänneksi joka tapauksessa on huomautettava, että komissiolla on edellä 119 ja 120 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan laaja harkintavalta arvioidessaan, ovatko sitoumukset sellaisia suoria ja riittäviä vastauksia, joilla voidaan selvästi hälventää kaikki vakavat epäilyt.

269 Koska komissio katsoi käyttäessään harkintavaltaansa hyväksymispäätöksen tekemisen yhteydessä, että lähtö- ja saapumisaikojen houkuttelevuuden lisääminen edellyttää mahdollisuutta hankkia vakiintuneita oikeuksia, jotta kilpailijan markkinoille tulo on riittävän todennäköistä ja jotta sitoumukset voivat hälventää sen epäilykset sulautuman soveltuvuudesta sisämarkkinoille, kantaja ei voi korvata tätä arviointia omalla arvioinnillaan, jonka mukaan lähtö- ja saapumisaikojen myöntämisellä pyrittiin takaamaan se, että mahdollinen markkinoille tulija luo mahdollisimman suuren kilpailupaineen Lontoo–Philadelphia-reitillä.

270 Tämä pätee etenkin, kun kantaja ei väitä, että komissio teki ilmeisen arviointivirheen hyväksymispäätökseen johtaneessa arvioinnissaan.

271 Komissio katsoi näin ollen riidanalaisessa päätöksessä perustellusti, että mahdollisuudella myöntää vakiintuneita oikeuksia pyrittiin lisäämään lähtö- ja saapumisaikojen houkuttelevuutta.

272 Toiseksi kantaja riitauttaa riidanalaisen päätöksen 57 kohdassa esitetyn komission tulkinnan, jonka mukaan tarvittavan oikeusvarmuuden takaamiseksi ilmaisua ”tarkoituksenmukainen käyttö” on tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” puuttumista.

273 Kantajan mukaan tarkoituksenmukaisen käytön käsitteen tulkitseminen siten, että se kattaa ”tarjouksen mukaisen” käytön, takaa markkinoille tulijalle suuremman oikeusvarmuuden, koska se itse määrittää tarjouksensa ehdot. Markkinoille tulijan poikkeaminen tarjouksestaan voi tosin aiheuttaa epävarmuutta, mutta markkinoille tulija on itse vastuussa siitä.

274 Tässä yhteydessä on ensinnäkin korostettava oikeusvarmuuden merkitystä markkinoille tulijan kannalta.

275 On muistutettava, että edellä 125 kohdasta ilmenee, että lopullisten sitoumusten sanamuoto on merkityksellinen myös keskittymän osapuolten toimintaa jatkavien kolmansien osapuolten kannalta, koska tällaisen toiminnan jatkamisen edellytykset määritetään pitkälti sitoumuksissa. Sitoumuksilla on siten tärkeä merkitys tällaisten kolmansien osapuolten kaupallisten valintojen kannalta, ja ne ovat omiaan herättämään niissä perusteltuja odotuksia.

276 Toiseksi on muistutettava, että kantajan puoltaman tulkinnan mukaan tarkoituksenmukaisen käytön käsite merkitsee komission harkintavaltaa sen määrittämisessä, voidaanko lähtö- ja saapumisaikojen käyttöä, joka ei ole täysin ”tarjouksen mukaista”, pitää kuitenkin ”tarkoituksenmukaisena käyttönä”.

277 Koska komissiolla on tällainen harkintavalta päättää vakiintuneista oikeuksista, näiden oikeuksien myöntäminen markkinoille tulijalle on lähtökohtaisesti huonommin ennakoitavissa kuin ”väärinkäyttöä” koskevia määräyksiä sovellettaessa. Tämä pätee erityisesti käsiteltävässä asiassa, koska lopulliset sitoumukset eivät sisällä selkeitä ja täsmällisiä seikkoja, joiden perusteella tätä harkintavaltaa olisi käytettävä, lukuun ottamatta ”väärinkäyttöä” koskevia määräyksiä, joita ei kantajan mukaan pitäisi ottaa huomioon.

278 Edellä esitetystä seuraa, että komission tulkinta, jonka mukaan tarkoituksenmukaisen käytön käsite on ymmärrettävä lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” puuttumiseksi, on kyseessä olevien määräysten tavoitteen mukainen.

279 Kolmanneksi lopullisten sitoumusten asiayhteyden mukaisesta tulkinnasta on todettava ensinnäkin, että edellä 124 kohdassa katsottiin, että kyseisten sitoumusten tulkinnassa on otettava huomioon lähtö- ja saapumisaikoja koskeva asetus.

280 Tältä osin on selvää, että väliintulija käytti lähtö- ja saapumisaikoja käyttöjakson aikana lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen 10 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyjen lähtö- ja saapumisaikojen säilyttämistä koskevien vaatimusten mukaisesti.

281 Se, että lähtö- ja saapumisaikojen käytössä on noudatettu lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen 10 artiklan 2 ja 3 kohdan säännöksiä, ei välttämättä tarkoita, että kyseistä käyttöä on pidettävä lopullisten sitoumusten 1.10 kohdassa tarkoitettuna ”tarkoituksenmukaisena käyttönä”. Kuten kantaja toteaa, lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen 10 artiklan 2 ja 3 kohdan säännöksillä on oma tavoitteensa, jota ei pidä sekoittaa vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen tavoitteeseen.

282 Kantajan kannattama tulkinta poikkeaa unionin asiaa koskevan lainsäädännön merkityksellisistä säännöksistä.

283 Koska lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen 10 artiklan 2 ja 3 kohdan säännökset muodostavat unionin sääntelykehyksen, olisi voitu olettaa, että jos vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen edellytykset olisivat poikenneet tästä kehyksestä, tämä olisi käynyt selvästi ilmi lopullisten sitoumusten sanamuodosta. Edellä tehdyn tarkastelun perusteella näin ei kuitenkaan ole nyt käsiteltävässä asiassa. Kantajan kannattama tulkinta perustuu nimittäin lähinnä lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan sisältyvään ilmaukseen ”tarjouksen mukainen”, joka on ainoastaan ”vähäinen kielellinen muutos”, kuten edellä 200 kohdassa todettiin.

284 Toiseksi kantaja korostaa väliintulijan lähtö- ja saapumisaikojen vajaakäytön laajuutta, joka sen mukaan on ennennäkemätöntä, ja väittää, ettei väliintulija voi tämän perusteettoman vajaakäytön vuoksi vaatia vakiintuneiden oikeuksien myöntämistä.

285 Kantaja väittää lisäksi, että sen laskelmien mukaan ja jos komission tulkinta olisi oikea, väliintulija olisi voinut käyttää ainoastaan 65 prosenttia lähtö- ja saapumisajoista ja silti vaatia aikaisempien oikeuksien myöntämistä, mikä vaarantaa lopullisten sitoumusten tavoitteet ja osoittaa komission tulkinnan virheelliseksi.

286 Tältä osin kantajan kannekirjelmän 42 kohdassa esittämistä taulukoista ilmenee, että käyttökauden aikana tapahtunut vajaakäyttö johtuu muun muassa siitä, että väliintulija palautti koordinaattorille 389 lähtö- ja saapumisaikaa ennen palauttamisen määräajan päättymistä, kun taas ainoastaan 81 lähtö- ja saapumisaikaa jäi käyttämättä lentojen peruutusten vuoksi.

287 Kyseisistä taulukoista ilmenee lisäksi, että palautettuja lähtö- ja saapumisaikoja lukuun ottamatta väliintulijan lähtö- ja saapumisaikojen käyttöaste oli käyttökauden aikana 92–100 prosenttia.

288 Tästä seuraa, että kantajan mainitseman vajaakäytön laajuus johtuu erityisesti siitä, että väliintulija käytti lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen 10 artiklan 3 kohdassa säädettyä mahdollisuutta palauttaa lähtö- ja saapumisajat koordinaattorille ennen palauttamisen määräajan päättymistä, minkä vuoksi palautettuja lähtö- ja saapumisaikoja ei otettu huomioon laskettaessa 80 prosentin käyttöastetta mainitun asetuksen 10 artiklan 2 kohdassa vahvistetun säännön mukaisesti.

289 Käsiteltävässä asiassa ei tule esiin kysymystä siitä, onko lopullisten sitoumusten 1.13 kohtaan sisältyvää viittausta lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen 10 artiklan 2 kohdassa säädettyyn käytettyjä tai käyttämättä jätettyjä lähtö- ja saapumisaikoja koskevaan periaatteeseen tulkittava siten, että siinä viitataan implisiittisesti myös mainitun asetuksen 10 artiklan 3 kohtaan.

290 Kantaja ei nimittäin riitauta riidanalaista päätöstä unionin yleisessä tuomioistuimessa siltä osin kuin siinä sovelletaan lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen 10 artiklan 3 kohtaa ja siltä osin kuin riidanalaisen päätöksen 83 kohdassa päätellään, ettei palautettuja lähtö- ja saapumisaikoja tarvitse ottaa huomioon sovellettaessa käytettyjä tai käyttämättä jätettyjä lähtö- ja saapumisaikoja koskevaa periaatetta ja saman asetuksen 10 artiklan 2 kohdasta johtuvaa 80 prosentin kynnysarvoa. Kantaja on nimenomaisesti myöntänyt vastauskirjelmän 7 kohdassa, ettei väliintulija ole syyllistynyt lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitettuun ”väärinkäyttöön”.

291 Kantajan väite, jonka mukaan väliintulijalle olisi voitu myöntää vakiintuneita oikeuksia, vaikka lähtö- ja saapumisaikojen käyttöaste olisi ollut vain 65 prosenttia, on joka tapauksessa hypoteettinen. Kantajan toimittamista taulukoista nimittäin ilmenee, että väliintulijan lähtö- ja saapumisaikojen käyttöaste oli 76,4–81 prosenttia kuuden IATA-kauden aikana, vaikka huomioon otetaan sekä palautetut lähtö- ja saapumisajat että lentojen peruutusten vuoksi käyttämättä jääneet lähtö- ja saapumisajat. Toisin kuin kantaja väittää, näissä olosuhteissa ei voida katsoa, että lopullisten sitoumusten tavoitteet olisivat vaarantuneet.

292 Edellä esitetyn perusteella kyseessä olevien määräysten tavoite ja asiayhteys tukevat riidanalaisessa päätöksessä omaksuttua tulkintaa, jonka mukaan tarkoituksenmukaisen käytön käsite on ymmärrettävä lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” puuttumiseksi.

Unionin yleisen tuomioistuimen päätelmä

293 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että komission riidanalaisessa päätöksessä omaksuma tulkinta, jonka mukaan lopullisten sitoumusten 1.9 kohtaan sisältyvää tarkoituksenmukaisen käytön käsitettä on tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan kyseisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” (misuse) puuttumista, ei ole virheellinen, ja sitä tukee sekä kyseisten määräysten sanamuodon mukainen ja systemaattinen tulkinta että tulkinta, jossa otetaan huomioon RM-lomake sekä kyseessä olevien määräysten tavoite ja asiayhteys.

294 Koska kantaja ei riitauta riidanalaisen päätöksen 77, 86 ja 90 kohdassa esitettyä päätelmää, jonka mukaan väliintulijan lähtö- ja saapumisaikojen käyttö ei ole lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitettua ”väärinkäyttöä”, on todettava, ettei komissio ole tehnyt virhettä myöntäessään väliintulijalle vakiintuneita oikeuksia, joten kanne on hylättävä.

295 Näissä olosuhteissa kantajan argumentit, joita ei ole käsitelty edellä suoritetun tarkastelun yhteydessä ja jotka ovat ristiriidassa komission riidanalaisen päätöksen 58–65 kohdassa esittämien niiden perustelujen kanssa, joilla komissio kiistää kantajan puoltaman tulkinnan, kohdistuvat kyseisen päätöksen ylimääräisiin perusteluihin ja ovat siten tehottomia. Näin ollen ei ole tarpeen tutkia, ovatko ne perusteltuja.

296 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

Toinen kanneperuste

297 Toisessa kanneperusteessaan, joka jakautuu neljään osaan, kantaja väittää, ettei komissio ole ottanut huomioon kaikkia vakiintuneiden oikeuksien myöntämisen kannalta merkityksellisiä seikkoja. Tältä osin kantaja väittää, ettei komissio arvioinut väliintulijan tarjoamien palvelujen kannattavuutta suhteessa myönnettyjen lähtö- ja saapumisaikojen arvoon (ensimmäinen osa), sen vaikutuksia, ettei väliintulija ollut pyytänyt osuuksia koskevaa erityissopimusta (toinen osa), sitä, missä määrin väliintulija ei käyttänyt lähtö- ja saapumisaikoja verrattuna muihin unionin lentoyhtiöiden sitoumuksia koskeviin asioihin (kolmas osa), eikä kantajan osoittamia tehokkuusetuja (neljäs osa).

298 Komissio katsoo, että toinen valitusperuste on tehoton.

299 Tältä osin on todettava, että kannekirjelmän 148 kohdasta ilmenee, että kantaja ”vetoaa tähän kanneperusteeseen täydentävästi ja/tai toissijaisesti riidanalaisen päätöksen kumoamisen tueksi erityisesti, jos unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että [väliintulijan] erityinen menettely on otettava huomioon arvioitaessa ’tarkoituksenmukaista käyttöä’ sekä edellytyksiä, jotka [väliintulijan] on täytettävä, jotta komissio myöntää sille vakiintuneita oikeuksia”.

300 Lisäksi vastauskirjelmän 7 kohdasta ilmenee, että kantaja myöntää nimenomaisesti, ettei väliintulija ole syyllistynyt lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitettuun lähtö- ja saapumisaikojen ”väärinkäyttöön”, ja ”vahvistaa, että sen kanne on hylättävä, jos unionin yleinen tuomioistuin toteaa komission katsoneen perustellusti, että ainoassa vakiintuneiden oikeuksien hyväksymiseen tarvittavassa analyysissa oli tarkistettava, [ettei väliintulija] syyllistynyt [lopullisten] sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitettuun väärinkäyttöön”.

301 Koska ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä suoritetun tutkinnan mukaan tarkoituksenmukaisen käytön käsitettä on tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” puuttumista, toisen kanneperusteen tueksi esitettyjen seikkojen perusteltavuutta ei ole tarpeen tutkia.

302 Lisäksi kantajan toisessa kanneperusteessaan mainitsemia seikkoja, nimittäin väliintulijan tarjoamien palvelujen kannattavuutta suhteessa myönnettyjen lähtö- ja saapumisaikojen arvoon, sen vaikutuksia, ettei väliintulija ollut pyytänyt osuuksia koskevaa erityissopimusta (toinen osa), sitä, missä määrin väliintulija ei käyttänyt lähtö- ja saapumisaikoja verrattuna muihin unionin lentoyhtiöiden sitoumuksia koskeviin asioihin, sekä kantajan osoittamia tehokkuusetuja, ei ole merkityksellistä arvioida tarkasteltaessa sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitetun ”väärinkäytön” olemassaoloa.

303 Edellä esitetyn perusteella toinen kanneperuste on hylättävä.

Kantajan vaatimusten kolmas osa

304 Kantaja vaatii kannekirjelmässään, että unionin yleinen tuomioistuin tekee ”kaikki muut esillä olevan asian osalta tarvittavat päätökset”.

305 Kantaja vaatii lisäksi, että komissiota kehotetaan esittämään useita asiakirjoja.

306 Tämän jälkeen kantaja peruutti osan asiakirjojen esittämistä koskevasta vaatimuksestaan mutta vaatii edelleen esittämään väliintulijan 9.10.2014 tekemän korjattuja lähtö- ja saapumisaikoja koskevan muodollisen tarjouksen, toimitsijamiehen 23.10.2014 laatiman kertomuksen, jossa arvioidaan väliintulijan tekemää korjattuja lähtö- ja saapumisaikoja koskevaa muodollista tarjousta, lähtö- ja saapumisaikojen jakamista koskevan päätöksen luottamuksellisen version sekä luottamukselliset versiot asiamiehen laatimista kauden lopun vaatimustenmukaisuusraporteista kuudelta käyttökautta vastaavalta kaudelta, mukaan lukien asiamiehen laatiman vakiintuneiden oikeuksien säilyttämistä koskevan kertomuksen.

307 Väliintulija esitti väliintulokirjelmässään liiketoimintasuunnitelman, joka oli osa sen tarjousta. Koska kantaja ei tätä kirjelmää koskevissa huomautuksissaan toista koko tarjouksen toimittamista koskevaa vaatimustaan vaan toteaa, että väliintulija on ”toimittanut tarjouksen ja liiketoimintasuunnitelman”, kantajan on katsottava luopuneen väliintulijan tarjouksen esittämistä koskevasta vaatimuksesta.

308 Unionin yleinen tuomioistuin pyysi prosessinjohtotoimena komissiota toimittamaan kantajan edelleen vaatimat asiakirjat lukuun ottamatta ”luottamuksellisia versioita asiamiehen laatimista kauden lopun vaatimustenmukaisuusraporteista kuudelta käyttökautta vastaavalta kaudelta”.

309 Viimeksi mainittujen asiakirjojen osalta on muistutettava, että unionin yleisen tuomioistuimen asiana on arvioida prosessinjohtotoimien ja asian selvittämistoimien hyödyllisyys (ks. vastaavasti tuomio 9.3.2015, Deutsche Börse v. komissio, T-175/12, ei julkaistu, EU:T:2015:148, 417 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

310 Koska suoritetusta tarkastelusta ilmenee, että vakiintuneiden oikeuksien myöntämistä varten on arvioitava, onko väliintulijan lähtö- ja saapumisaikojen käyttö lopullisten sitoumusten 1.13 kohdassa tarkoitettua ”väärinkäyttöä”, ja koska asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, ettei kyse ole väärinkäytöstä, ”asiamiehen laatimien kauden lopun vaatimustenmukaisuusraporttien” toimittamisella ei ole merkitystä asian ratkaisemisen kannalta.

311 Kolmas vaatimus on näin ollen hylättävä siltä osin kuin se koskee unionin yleisen tuomioistuimen määräämiä prosessinjohtotoimia.

312 Kolmas vaatimus on sen sijaan jätettävä tutkimatta, jos sillä on tulkittava vaadittavan, että unionin yleinen tuomioistuin esittää komissiolle määräyksiä. Tässä yhteydessä on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin tuomioistuimen asiana ei ole esittää unionin toimielimille määräyksiä tai korvata niiden päätöksiä omillaan harjoittamansa laillisuusvalvonnan puitteissa. Asianomaisen toimielimen on SEUT 266 artiklan mukaisesti toteutettava kumoamiskanteen johdosta annetun tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet (ks. tuomio 10.11.2017, Icap ym. v. komissio, T-180/15, EU:T:2017:795, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

313 Kaiken edellä esitetyn perusteella kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

314 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 138 artiklan 3 kohdan mukaan unionin yleinen tuomioistuin voi määrätä, että väliintulija vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

315 Koska kantaja on hävinnyt asian ja koska väliintulija ei ole esittänyt oikeudenkäyntikuluja koskevia vaatimuksia, kantaja on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut, kun taas väliintulija vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) American Airlines, Inc. vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.

3) Delta Air Lines, Inc. vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Kanninen Jaeger Półtorak

Porchia Stancu

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä joulukuuta 2020.

Allekirjoitukset

Sisällys

Asian tausta 1

Päätös hyväksyä sulautuma ja sitoumukset 2

Lopulliset sitoumukset 6

Riidanalainen päätös 9

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset 12

Oikeudellinen arviointi 13

Ensimmäinen kanneperuste 13

Kyseessä olevien määräysten sanamuodon mukainen tulkinta 14

Ilmaisun ”tarjouksen mukainen” tulkintaa koskevat periaatteet 15

Kyseessä olevien määräysten tulkinta RM-lomakkeen tietojen perusteella 17

Kyseessä olevien määräysten systemaattinen tulkinta 24

Kyseessä olevien määräysten tulkinta ottamalla huomioon niiden tavoite ja asiayhteys 29

Unionin yleisen tuomioistuimen päätelmä 33

Toinen kanneperuste 33

Kantajan vaatimusten kolmas osa 34

Oikeudenkäyntikulut 35